

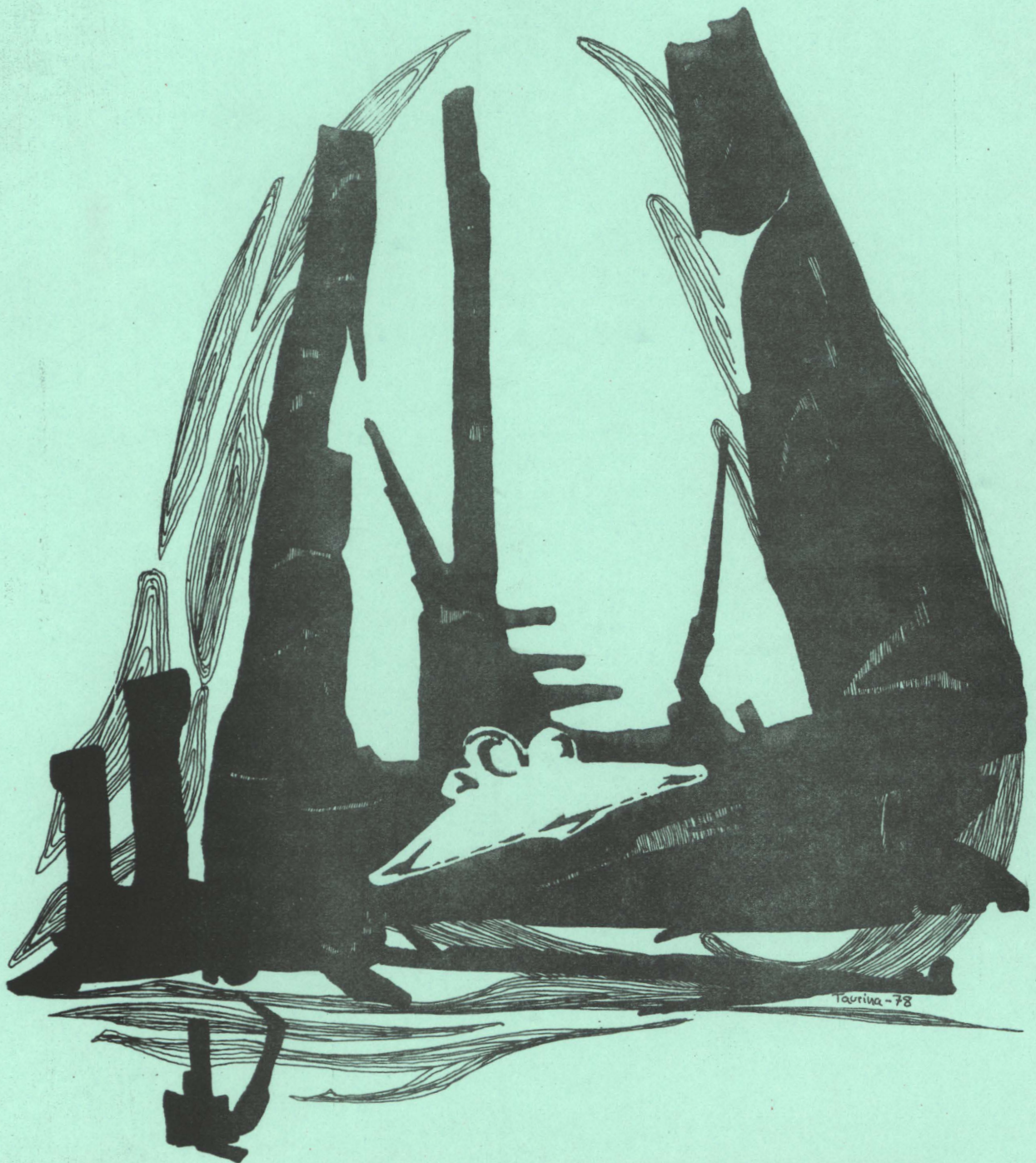
UFO-NYTT 4

Nr : 4

1 9 7 8

Årgång 2.

ARBETSGRUPPEN FÖR UFOLOGI

*Kavalkad över aktuella
UFO - händelser och ökad
kunskap om UFO - fenomen*

UTGIVEN AV:

**KALMAR ÖLANDS
UFO-FÖRENING (UFO-KÖ)**
Box 3001, 381 03 KALMAR
Telefon 0485-371 48
Postgiro 92 64 11 - 0

UFO - NYTT

*Är en informations-
och medlemstidning,
Utgiven av:*

**KALMAR ÖLANDS
UFO-FÖRENING (UFO-KÖ)**
Box 3001, 381 03 KALMAR
Telefon 0485-371 48
Postgiro 92 64 11 - 0

*Redaktör och ansvarig
utgivare:*

*Leif Andersson,
Tel: 0485/37148.*

Red. Sekr.

*Bert Petersson,
Tel: 0480/25312.*

Redaktionens adress:

*UFO - NYTT,
Box 3001,
381 03 Kalmar.*

*Allt arbete med denna
tidning: planering
tryckning m.m. sker
ideellt och oavlönat.
"Tidning" låter kanske
lite ambitiöst och det
skall därför klart
sagas ifrån, att tryck-
utförande och utseende
spelar här en underord-
nad roll. Textmaterialet
kommer inte heller att
redigeras - stavfel och
grammatiska snedsprång
får också tolereras.*

*Bidrag från läsekretsen i form av articklar
och diskussionsinlägg mottages tacksamt.
För att underlätta den redaktionella bear-
betningen, bör manuskripten skrivas på
skrivmaskin, med enkelt radavstånd. Var god
observera att manus endast skrives på
bladets ena sida.*

*Bidrag kan sändas direkt till: UFO - NYTT,
Box 3001,
381 03 Kalmar.*

Nytt i korthet

Nordisk UFO-union

TÖNSBERG (TT)

Flera nordiska UFO-organisationer – som studerar det egendomliga fenomenet "flygande tefat" – beslut vid en kongress under pingsthelgen i Tönsberg, Norge, att samarbeta under namnet "UFO Nordic Group".

UFO-våg på Öland

Kalmar. Ölands UFO-förbund fortsätter att vara aktiva. Trots sommarvärmen.

16-18 juni arrangerar föreningen ett läger. Samling sker på fredagen vid Novasköjan i Kalmar. Sedan blir det intensiv helg med bl.a. luftbevakning. Man spanar alltså efter flygande tefat eller UFO (Unidentified Flying Objects).

Dessutom blir det även en del teknikprat och andra frågor, som berör de UFO-intresserade.

UFO-nytt nr 3, som ges ut av föreningen, har kommit ut. Den innehåller en kavalkad över aktuella händelser.

Gunnar Schelin berättar om UFO över Öland.

– Den senaste månaden har Öland överflugits av stora mängder celesta föremål. Den vågen har nu ebbat ut, konstaterar Gunnar Schelin.

Kalla: 780610

Skylab åter på rätt köl

HOUSTON (TT-AFP)

Vetenskapsmännen vid den amerikanska rymdstyrelsen NASA i Houston lyckades på söndagen vända det enorma rymdlaboratoriet Skylab på "rätt köl" igen. Det innebär att det 85 ton tunga rymdlaboratoriets livslängd ökat med ett halvt år, och någon risk för en okontrollerbar störtning på jorden finns inte längre.

Jordsvängar kan förklara naturfenomen

Jordklotet uppför sig ungefär som ett flöte på en mjuk våg. Och detta kan vara förklaringen till en rad s.k. naturfenomen.

Det anser forskare vid Leningraduniversitetets institut för jordens fysik sedan de upptäckt att jordaxeln är utsatt för periodiska svängningar med en amplitud på flera kilometer på en månad.

Plötsliga svackor i cykloners rörelser, vulkaners uppvaknande, osymmetrin i tidvattnet i världshaven – allt detta kan orsakas av de periodiska svängningarna. Man har med känsliga seismiska instrument som fixerar de minsta lutningarna på jordytan registrerat rörelserna. Någon fysikalisk förklaring till jordens svängningar har man inte men enligt APN sammanfaller svängningarna med yttringar av solaktivitet.

På väg mot venusväder

CAPE CANAVER (TT-Reuter)

USA sköt på lördagen upp en obemannad rymdsond i Pioneer-serien mot Venus. Uppskjutningen var lyckad och sonden beräknas gå in i bana runt Venus den 4 december.

Pioneer Venus 1 skall i augusti följas av Pioneer Venus 2. Avsikten är att upprätta en "väderstation" och mäta de atmosfäriska förhållandena på den heta och molnhöjda planeten – den planet i vårt solsystem som kanske mest liknar jorden.

Venus 1 skall kretsa kring planeten i åtta månader – som lägst 150 km över planetytan.

Rymdsonderna är de första som går in i bana runt Venus. Sovjetunionen har tidigare sändt tio sonder till eller förbi Venus. Fem av dessa har mjuklandat. USA har gjort tre förbiflygningar med obemannade farkoster.

Himlafenomen

I Ringköbing på Jylland observerades nyligen ett sällsynt himlafenomen. Flera personer såg då fyra ringar runt solen i röda, gula och blå färgtoner. Det rörde sig om ett så kallat halofenomen. Normalt ser man emellertid bara en enda ring eller fläckar omkring solen eller månen.

Människorna är inte denna planets herrar utan dess gäster.
New York Times

ny teknik 1978-06-08

Stort forskningsprojekt i USA skall lösa rymdvarelsernas gåta

Förenta staterna skall satsa 14 miljoner dollar (65 miljoner kronor) på att söka efter utomjordiska intelligenta varelser i universum de närmaste sju åren. Den här punkten i president Jimmy Carters budget har förorsakat en del rabalder i Washington och några har rentav skrattat åt idén.

Projektet som går under beteckningen SETI (Sökandet

SETI utgår från förutsättningen att om på kol baserat liv kunnat uppstå och utvecklas till högre former på jorden så finns det en statistisk sannolikhet för liknande utveckling på andra håll i universum. Enligt vissa vetenskapsmän kan det finnas så mycket som en miljon utvecklade civilisationer bara i vår egen galax Vintergatan.

Var börjar man leta? De amerikanska vetenskapsmännen kommer först att koncentrera sig på stjärnor som liknar vår egen sol för att sedan bredda undersökningsområdet till alla typer av stjärnor.

LIVETS FÖRUTSÄTTNINGAR

Ingen är ännu så länge säker på att andra stjärnor än vår sol verkligen har planeter. Om så är fallet kan vi ännu inte upptäcka dem från jorden. Om det skall kunna finnas liv på en planet måste denna vara stor nog att hålla kvar en atmosfär men liten nog att släppa från sig så mycket väte att inte allt syre binds med väte till vatten. Uppskattningsvis bör planetens radie vara mellan 1 000 och 20 000 kilometer.

Ett sätt att upptäcka sådana planeter utanför vårt eget solsystem kan vara att studera stjärnornas omloppsbana i galaxen. Normalt följer denna en obruten linje. Men om stjärnan har en tillräckligt stor planet så får planetens dragningkraft stjärnan att kränga till lite i sin bana. Genom att mäta dessa små avvikelser kan astronomerna beräkna storleken på planeten och avgöra om den kan ha betingelser för liv.

Amerikanerna planerar nu också att bygga den hittills mest ambitiösa anläggningen för interstellär avlyssning, Cyclops. Cyclops skall bestå av ett tusentals sammanlänkade radioteleskop och kosta cirka tjugo miljarder dollar.

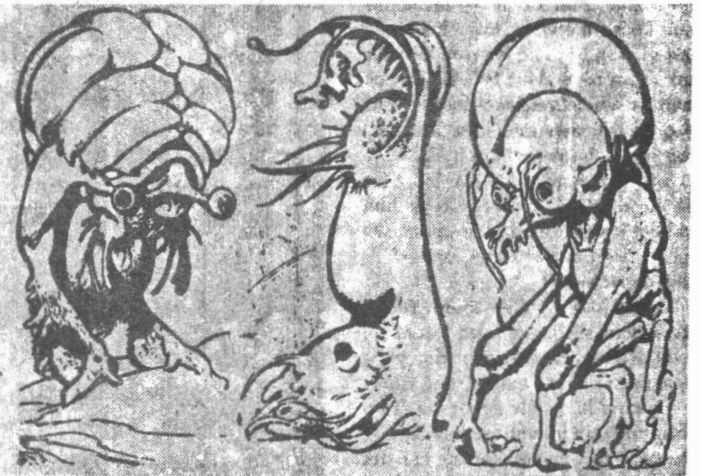
Bland annat skall Cyclops medelst ett automatiskt system analysera inkommande vågor och på så sätt undersöka varje stjärna på knappt 17 minuter. Med den farten kan Cyclops kamma igenom den lokala sfären med dess en miljon stjärnor på drygt trettio år.

BUDSKAP FRÅN JORDEN

Hur kommunicerar vi då med utomjordiska varelser om vi finner dem? Vetenskapsmännen förutsätter att om en civilisation är avancerad nog att uppfatta våra signaler så begriper den sig också på matematik. Enligt ett förslag kan man använda det matematiska binärsystemet. Eftersom vi är nykomlingar när det gäller kommunikation i rymden så kan vi räkna med att alla varelser vi får kontakt med är betydligt mer avancerade än vi själva, säger professor Carl Sagan vid Cornell-universitet.

Även om människorna på jorden tillkännagivit sin existens genom radiovågor under ungefär ett halvt århundrade så kan bara extremt känsliga mottagare uppfatta dessa signaler. Det är alltså mycket möjligt att vår egen civilisation är helt okänd. Än så länge har bara vågorna från våra tidigaste radioutsändningar nått cirka 50 ljusår från jorden.

efter utomjordiska intelligenser) är emellertid ett allvarligt syftande vetenskapligt projekt, som inte har något som helst med flygande tefat och science fiction att göra. Här-omdagen berättade en grupp astronomer lite närmare om sina planer i Washington.

Den amerikanske tecknaren Edd Cartiers fantasivarelser påminner om att rymdvarelserna kan vara mycket olika oss människor. (Ur Nils Mustelin: Liv bland miljardstjärnor. Natur och Kultur)

De första avsiktliga signalerna skickades ut i rymden den 16 november 1974 från observatoriet i Arecibo på Puerto Rico. Dessa signaler riktades mot stjärnhopen Herkules 300 000 stjärnor på 24 000 ljusårs avstånd från oss.

Sedan dess har nya budskap sänts ut med rymdsonder. De amerikanska sonderna Pioneer 10 till Jupiter och Pioneer 11 till Saturnus, vilka båda på småningom kommer att lämna vårt solsystem, har med sig små förgyllda plattor med uppgifter om jordens position i universum och bilder av en naken kvinna och man. Dessa sonder når dock inte i närheten av närmaste stjärna förrän om 80 000 år.

Vetenskapsmännen säger att största chansen för att dessa plattor någonsin blir lästa är om varelser på resa i ett rymdskepp snappar upp dem.

De båda Voyager-sonderna som skickades ut förra hösten medför två kopparskivor, med inspelningar av Mozarts och Louis Armstrongs musik och budskap från president Carter och Förenta nationernas generalsekreterare Kurt Waldheim. Mål och instruktioner medföljer. Men den amerikanska rymdstyrelsen NASA förbjöd bilder av nakna människor i Voyager-sonderna.

Vad som än händer kan vi inte vänta oss svar på vårt första budskap från Arecibo förrän om 48 000 år.

LAURENCE MARKS

Troligen liv i universum

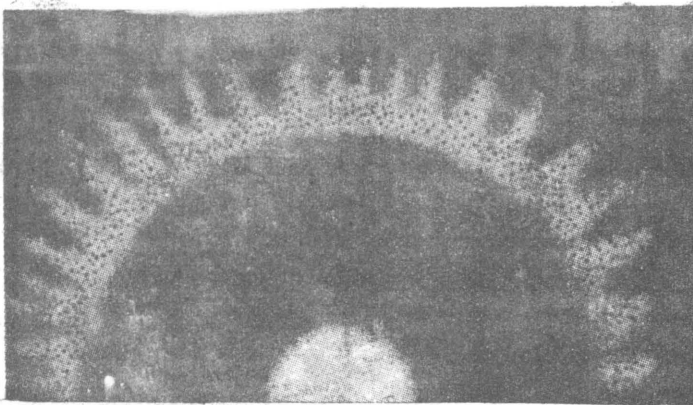
Planeterna, inklusive vår jord, är bokstavligen barn av solen, alltså skapade av en stoftmassa som stötts bort från den. En sådan här utstötning av "överskottsmateria" utgör ett naturligt led i en ung sols utveckling. Därför är det sannolikt att drygt hälften av Vintergatans miljarder solar är omgivna av planeter som uppstått då solarna "balanserat" sig.

På detta sätt lyder i stark sammanfattning en ny astronomisk teori som framkastats av den berömda engelska astronomen Fred Hoyle. I dessa dagar, då vi funderar över om det finns liv på annat håll i universum, känns teorin mycket tilltalande. Om planeter är vanliga företeelser i universum talar nämligen sannolikheten för att liv också är det!

Hoyles teori utgår från att solen som alla andra stjärnor bildats i ett av dessa nebulösa moln, som Vintergatan infångat och ordnat i sitt system. Gravitationskrafter fick molnet att bilda ett centrum som drog till sig mer och mer av molnmassorna. Medan solen växte, ökades också dess dragningskraft så att molnets stoff föll in mot solen med allt större fart. Instromningen skedde i en virvel och bidrog till att öka solens rotationsfart. Följden blev att när solen sugit i sig hela molnet, kom den att rotera med en mycket stor hastighet.

I själva verket var rotationshastigheten så hög att solen blev tillplattad och diskusliknande. Som var och en vet som lekt ring lekar, rör sig centrum långsammare än periferin vid cirkelförlopp. Medan mera materia strömmade över till diskusringen övergick också mer och mer av solens fart till den. Vid en viss punkt hade solen förlorat så mycket materia och fart till ringen att den började återta klotformen samtidigt som den snurrade långsammare. Men ringen fortsatte att rotera runt solen med samma hårda hastighet.

Nu satte andra krafter in, vilket hade till följd att ringen började tunnas ut, förstoras och driva utåt, allt medan den fortsatte att gå runt solen. Den här utvidgningen motverkades åter av solens gravitation: det tyngsta materialet, järnet och stenarna, stannade i banor närmast solen och klumpade sig småningom ihop till de små och massiva innerplaneterna. Det lättare materialet, huvudsakligen väte, och heliumgas, drev längre utåt och bildade de stora, "luftiga" yttre planeterna med låg täthet. Ytterligare en mängd gas förnyades ut i själva tomrummet mellan stjärnorna.

Planetbildningens första skede enligt Fred Hoyle. En gasring har avskiljts från en sol. Ur denna ring kondenseras järn och sten ut och stannar kvar i kretslopp kring solen medan ringen under sin fortsatta utvidgning sveper med sig finare stoftpartiklar till solsystemets yttre regioner. De planeter som ligger nära sin sol – som vår jord – får därmed mycket större täthet än planeterna längre bort.

Detta kan ha hänt med vår sol för ca 4,5 miljarder år sedan. Men i fråga om andra solar kunde det ha inträffat att mycket stora mängder av stoff – inemot hälften – hann övergå till diskusen innan den lösgjorde sig. Då kunde gravitationskrafterna åstadkomma att ringen drog ihop sig till ett nästan lika stort klot som solen: en tvilling sol hade uppstått.

Hoyles teori är på detta sätt mycket mångsidig. Den förklarar uppkomsten av såväl tvilling solarna som planeterna. Båda blir naturliga men alternativa led i en ung sols utveckling. Vi kan därför vänta oss att praktiskt taget alla de 200 miljarder stjärnorna i Vintergatan antingen måste vara tvilling solar eller äga planeter i omlopp kring sig.

De intressanta konsekvenserna av Hoyles teori gör att den finländske fysikern Nils Mustelin lutar sig tungt mot den, när han diskuterar möjligheterna av liv på annat håll i Vintergatan i sin nyutkomna bok *Liv bland miljarder stjärnor* (Natur och Kultur). Han drar där skickligt intressanta slutsatser ur det avancerade kunskapsstoff, som astronomin och biologin tagit fram under de senaste tjugo åren. Resultatet är en fängslande och tankeväckande bok, som får en silkesadels speciell och medryckande charm av den pojkaktiga friskheten i författarens entusiasm över sitt spännande ämne.

Just nu går det en våg av intresse för rymden genom västvärlden. Amatorastronomin blomstrar som aldrig förr, handböcker om universums uppbyggnad strömmar från tryckpressarna. I sammanhanget är frågan om liv på annat håll än på jorden särskilt aktuell. Den finländske fysikern Nils Mustelin har skrivit en bok i ämnet, *Liv bland miljarder*, som även internationellt är en ovanligt kvalificerad framställning. Sören G Lindgren refererar och diskuterar här några av dess centrala tankgångar.

Eftersom små och massiva planeter av järn och sten bildas i en sols ömedelbara närhet, resonerar Mustelin, gör detta sannolikt att många solar har en jordliknande planet i bana runt sig ungefär på jordens plats. Det innebär att där finns jordliknande planeter på många ställen i Vintergatan inom en zon från solen där värmeförhållandena – ej för varmt eller för kallt – gör att liv kan uppstå och utvecklas.

Detta talar för att organiskt liv kan vara en relativt vanlig företeelse i universum. Men hur vanligt är att detta liv också utvecklar intelligens och att denna intelligens därtill förmår bygga upp tekniska civilisationer?

Mustelin betonar att intelligens är någonting som gynnas av den biologiska utvecklingen. Men tyvärr för han sin diskussion om intelligensen på ett så ydligt plan att han förbiser att hans påstående är en sanning med avsevärd modifiering.

Under reptilernas 200 miljoner år långa, evigt sommarvarma tidskede, skedde sålunda en utveckling av en imponerande mängd ödleformer och anpassningar till ekologiska nischer, utan att det går att påvisa någon nämnvärd ökning av reptilernas intelligens. Först när det blev kallare och däggdjuren fick sin chans utvecklades också intelligensen.

Bland däggdjuren tenderar intelligensen att tillta ju mera komplicerad artens flock- och gruppuppbyggnad är. Den engelska djurpsykologen N K Humphrey framkastar i uppsatsen *The Social Function of Intellect* (Intellektets sociala funktion) i antologin *Growing points in ethology* (Växande synpunkter i etologin, Cambridge University Press, 1977), att de högre apornas och människornas anmärkningsvärda intelligens i första hand har sin orsak i ett behov att bemästra komplexa samhallen genom ett system av växelverkan och bytande, kort sagt genom socialt samspel. Händerna och deras förlängning i verktyg gör det sedan möjligt att utsträcka samspelet till allt effektivare omfattas näringsresurserna i reviret.

Det vi uppfattar som intelligens skulle bara vara en biprodukt av en biologisk utveckling som främjar komplexa sociala gruppbyggnader. Mot denna bakgrund blir t ex delfinernas stora hjärnor förklarliga som ett instrument för en intelligens utvecklad för att klara av ett socialt samspel i havets miljö.

Men leder social intelligens med biologisk nödvändighet till en teknisk utveckling? Då gäller frågan den mänskliga tekniska utvecklingen, som mycket långsamt tog sin början på de enkla jaktredskapens plan, varifrån den fördes över till jordbruket, som i sin tur blev den ekonomiska basen för en förhållandevis snabb uppbyggnad av en alltmer sofistikerad teknik. Delfinernas intelligens tyder på att så inte behöver vara fallet.

Över huvud taget verkar det som om den sociala intelligensen skulle vara en starkt självbelöande aktivitet. Att klara av och lösa svårigheterna i den grupp man lever i ger inte bara delfiner utan även gorillor och chimpanser samt inte minst väldigt många människor en djup känsla av tillfredsställelse. Den sociala intelligensen tycks inte i sig själv vara en drivkraft för en utveckling mot högkulturer och tekniska civilisationer.

Men ändå är det just människan som genomgått vad Mustelin kallar för kulturell evolution. Vad är det som har gjort att just hon inte har nöjt sig med den sociala intelligensens benägenhet att belöna sig själv? Är det tillfälligheter som gett upphov till människans intellektuella rastlöshet och expansion? Eller är det någonting som över en viss nivå blir naturligt i varje livsforms intelligensutveckling?

FORNTIDENS TEKNIK

H.KJELLSON

FORNTIDENS TEKNIK.

Av: H. Kjellson.

I detta nummer tar vi oss en titt på olika gamla minnesmärken.

FORTSATT RUNDVANDRING BLAND GAMLA MINNESMÄRKEN.

Carnac och Stonehenge.

Vid Carnac i Bretagne och Stonehenge i England finns egendomliga stensättningar. Speciellt en stor stens placering vid Carnac, lämning från en kultur 2000 f.Kr., visar att forntidens folk ej tvekade att manövrera stora stenblock.

Vad Stonehenge beträffar tvistar ännu dagens forskare om det har varit en plats som använts i kulturella sammanhang eller om det har varit ett astronomiskt observatorium.

Nordamerika.

I Nordamerika finns klipptämpel och klippboningar i Mesa-Verde dalen i Arizona. Här har man byggt hus och grottor direkt i klippväggen. Klippalatset innehåller 117 rum vars ålder är helt okänd.

Mexiko.

I Mexiko har vi minnen från en kultur som i mångt och mycket påminner om den forntida egyptiska. Där finns ofantliga pyramider med breda trappor som leder upp till toppen, där oftast ett soltämpel var beläget. Solpyramiden i Teotihuacan är ett av gamla Mexikos mest betydande byggnadsverk. Pyramiden mäter 300 m i fyrkant vid basen och har på toppen en fyrkantig plan yta av 30 m sida. Höjden är 60 m. Den är uppförd av tegelsten som av tyngden och tiden pressats samman till en fast massa, precis som Ceylons dagober. Bredvid solpyramiden finns mån-pyramiden. Liksom Cheops-pyramiden är de Mexikanska pyramiderna väl orienterade med de fyra väderstrecken. I Mexikodalen vid Cuicuilco finns en stor pyramid som anses vara det äldsta kända byggnadsverket. Den är till hälften täckt med lava som geologer konstaterat vara 8000 år gammal, varför pyramiden måste vara äldre. I Mexiko har man hittills funnit över 2200 ruinplatser.

Mellanamerika.

I Yucatan finns många märkliga tempelpyramider. Copan-dalen på gränsen mellan Guatemala och Honduras är en arkeologisk skattkammare. Där finns en utdöd Maya-stad och fynd visar att maya-astronomerna varit i stånd att beräkna såväl solens, månens som planeternas rörelser. Kulturens ursprung har ej kunnat spårats. I astronomi och matematik hade mayafolket nått längre än samtida i Europa. 1000 år tidigare än gamla världen hade de infört tecknet för noll.

I sydvästra Costa Rica, ej långt från gränsen till Panama, har man funnit ett sextiotal perfekt runda stenklott, en del av dem 1,8 m i diameter. Vissa klot är arrangerade i grupper som troligen haft astronomisk betydelse. Stenarna ligger långt från några bearbetbara stenbrott. Varför har sådana perfekta stenklott tillverkats?

Sydamerika.

På rundvandringen kommer vi så till sydamerika.

I Colombia vid övre ändan av Magdalena-floden har man funnit en stor samling stenstatyer upp till 4 m höga och oerhört tunga tillhörande en svunnen kultur. Trakterna kring Titicaca-sjön är rika på minnesmärken från en förhistorisk hög kultur. Forskar man i den sydamerikanska kulturen, visar allt fler nya fynd som kommer i dagen att utvecklingen stått lika högt redan innan inkafolket invaderade landet. Letar man efter ursprunget till den gamla kulturen leder spåren till Titicaca-sjön högt uppe på Andernas höjder, mer än 4000 m över havet. Från detta centrum synes den höga kulturen ha strålat ut. De spanska erövrarna tillskrev peruvianerna kännedom om någon process medelst vilken man kunde mjuka upp stenen, så att man kunde skära den som krita. Därav alla gamla underbara byggnadsverk från den här tiden, där det mest berömda torde vara 12-hörnstenen i Cuzco.

Afrika.

Aven i Afrika har vi ett märkligt stenminnesmärke. Vid Simbabwe i Syd-Rhodesia finns ett runt stentorn. Simbabwe är en inhägnad av dubbla murar 240 m i omkrets, ovalformade med 88 m längd och 66 m bredd. Murarna är 9 m höga och 4,8 m tjocka. Funna föremål av guld är exponenter för ett rikt samhälle, i vilket guld varit frikostigt och i dagligt bruk. Åldern på Simbabwe-staden är okänd.

Sardinien.

Simbabwe-tornet har sin motsvarighet på Sardinien. Där finns ett antal koniska stentorn, som daterar sig till förhistorisk tid möjligen före bronsåldern. Dessa torn är byggda av små tillhuggna stenar, som har hopfogats utan murbruk eller cement. Det lär finnas mellan 4-5000 torn på Sardinien. Ändamålet med deras tillkomst är en gåta.

Atlantis.

Den gamla myten om Atlantis är åter aktuell med hänsyn till en nödvändig länk mellan så likartade kulturer som gamla Egyptens och Centralamerikas. Detta land Atlantis tycks ha blomstrat och stått på sin höjdpunkt ca. 9600 år f.Kr. Vad fick då detta rike att försvinna utan att lämna minsta spår efter sig? Som så många andra kulturer kan den ha råkat ut för en fruktansvärd natur-katastrof. Vi kan spåra kulturer bort till omkr. 4000 år f. Kr., därefter blir det nattsvart mörker. Alla rester från Atlantis-kulturen är bortsopade sånär som på några få minnesmärken jämte en i de få överlevande människornas minne fortlevande berättelse om tiden före katastrofen.

Snömannen har en kusin

MOSKVA (TT:s korr)

Har snömannen i Himalaya en kusin i norra Sibirien? Sovjetiska vetenskapsmän har enligt nyhetsbyrån TASS samlat ihop vittnesmål om en mystisk vildman, "Tjutjunaa", som strövar omkring i de otillgängliga bergstrakterna i Verchojanskområdet i nordvästra Jakutien och sätter skräck i renaktare och bärplockare.

Den jakutiska vildmannen är över två meter lång, mörk i ansiktet med låg framskjutande pannan, bred haka och långa armar som når nedom knäna. Kring kroppen bär han renhudar.

Tjutjunaa tar sig fram med långa skutt och utstötter då och då gälla skrik, men han kan inte tala. För det mesta skyr han kontakt med människor men kan ge sig in i slagsmål om han blir hotad. Senast var han synlig på 1950-talet vid stranden av floden Adytji, omtalar etnografen Semjon Nikolajev, medarbetare vid den Jakutiska avdelningen av vetenskapsakademien för TASS. Wikolajev har gått igenom mängder av ögonvittnesskildringar av möten med Tjutjunaa. Mest är det jägare, renskötare och bärplockare som har stött på den ensamme vilden antingen i skymningen eller tuddigt på gryningen.

Ögonvittnenas iakttagelser sammanfaller enligt Nikolajev i de flesta detaljer. Och trovärdigheten ökar av att vittnena inte tillskriver den mystiske vilden några övernaturliga egenskaper, vilket brukar vara fallet med rena legender, tillägger han.

De sovjetiska vetenskapsmännen håller inte för uteslutet att Tjutjunaa är en sentida ätt-

ling till en forntida asiatisk befolkning som trängdes undan av andra folkslag. Just trakterna kring floden Janas övre lopp är utomordentligt svårtillgängliga och lämpliga som tillflyktsort, menar Nikolajev.

Teorin styrks enligt Nikolajev av själva namnet. Tjutjunaa betyder på en jakutisk dialekt "flyktning" eller "utstött". Enligt vetenskapsmännen kan Jakutiens Tjutjunaa vara Sibiriens mest primitiva människa, i århundraden avskuren från all kontakt med civilisationen av obeboeliga berg och svårge-
nomtränglig tajga, ungefär som vissa primitiva indianstammar i Amazonas.

På de senaste 20 åren har man inte fått in några nya rapporter om Tjutjunaa. Kanske betyder det att släktet har dött ut till sist.

Men - som Nikolajev påpekar kanske har denne den siste sibiriska vildmannen bara dragit sig undan ännu djupare in i tajgan till trakter som ännu ingen renjägare eller forskare har lyckats utforska. **EBBA SÄVBORG.**

Ett steg närmare rymdliv?

Magellanska galaxen - finns det där en civilisation liksom vår?

Liv i rymden? Ja, det bör finnas åtskilliga planeter som hyser levande varelser. Nu har man troligen hittat den första aminosyran i vår galax. Aminosyror ingår i proteiner som är viktiga byggstenar i levande celler.

Astronomerna har länge letat efter protein i Vintergatan och rapporten om den funna aminosyran är sensationell.

I vår galax kan en miljon planeter vara livsdugliga. Men närmaste tekniskt högstående civilisation är troligen enormt avlägsen. Vi är kanske den enda av detta slag i Vintergatan just nu!

Någon "närkontakt av tredje graden" i form av möte med varelser från en annan planet tycks vara utesluten.

Gräs-kantsax 9.90 Flygande tofat 4.75 Bomullskjort beige 49.7

KÖPLUSTEN

RALLA OLAND

ÖPPET: alla dagar 10 - 18

ÖLANDSBLADET Lördagen den 17 juni 1978

DET RYSKA UFO-MYSTERIET

De flygande tefaten existerar och det är Sovjetunionen som har dem!

En rysk vetenskapsman, professor Zohnstein, stod för det sensationella meddelandet som gick ut över Moskva-radion. Det kom vid en tidpunkt då UFO-rapporterna ännu en gång kulminerade i USA. Det var hösten 1957 – samtidigt som de första ryska sputnikarna tumlade omkring runt vår jord och fick folk att stirra mot skyn. Det var då en ny topp noterades i tefats-statistiken – 1006 observationer i bara USA

– Det är Sovjet som har tefaten...

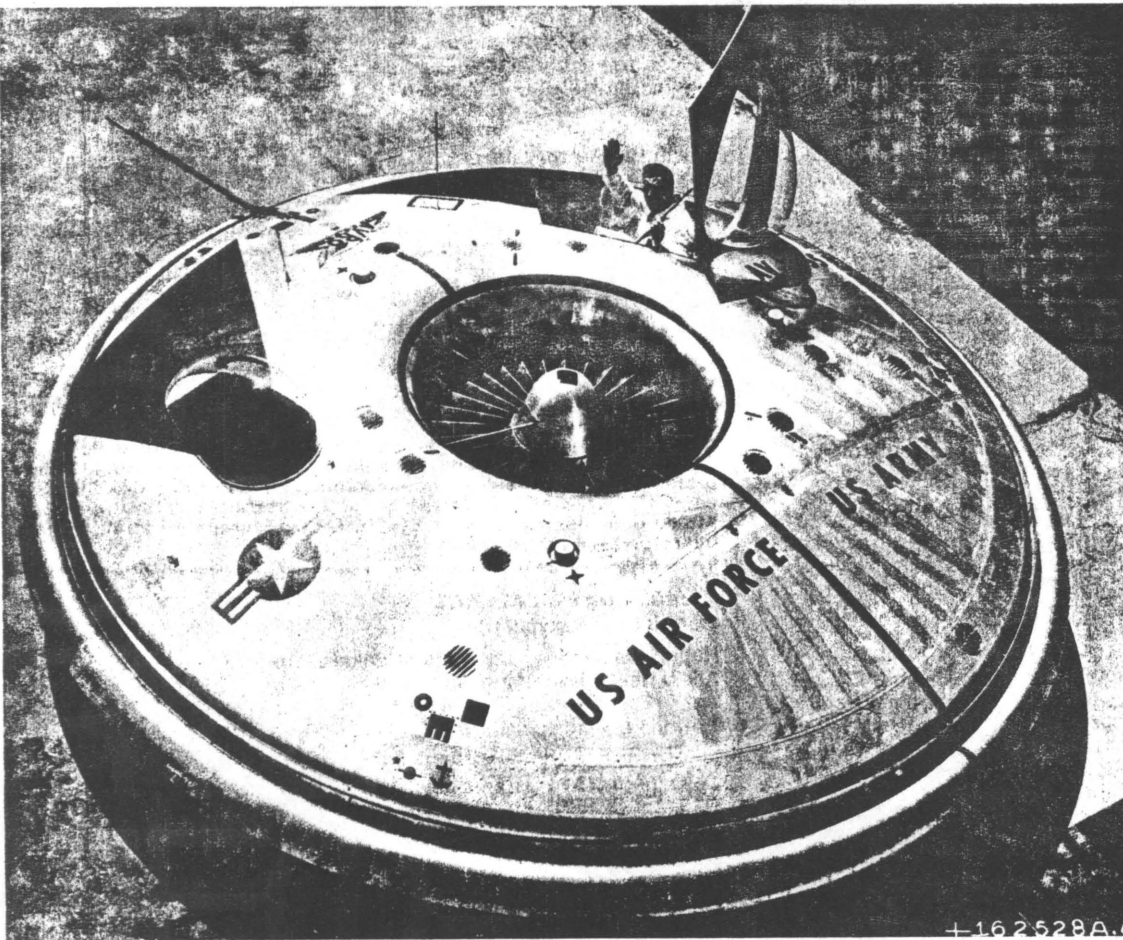
Var det ett försök att ytterligare skruva upp amerikanernas ångest för ett ryskt supervapen? Eller var det bara en lek med ord – med undermeningen att "det är våra rymdfarkoster ni ser och kallar för UFO:s". Eller pågick rent av ryska experiment med tefatsliknande flygplan?

Några år tidigare cirkulerade rykten om ett tefat som havererat på Spetsbergen. Norska flygvapenpiloter påstods ha upptäckt en diskusformad farkost, omkring 40 meter i diameter, liggande i snön. Ett flygplan med skidställ lyckades landa i närheten. I den tomma kabinen hade man funnit instrument med ryska bokstäver!

Ryktet sade även att diskusfarkosten hade monterats isär och delarna fraktats med ett lastfartyg till Narvik för närmare undersökning av experter. Senare förnekade norska regeringen all kännedom om "det ryska tefatet".

Före Moskva-radions märkliga meddelande hade ryska nyhetsmedia systematiskt förnekat de flygande tefatens existens. Förutom att beteckna dem som "hjärnspöken i överhettade kapitalisthjärnor" hade man sagt att tefaten var "optiska illusioner orsakade av krigspsykos" och "påhitt av västerländska krigshetsare i syfte att få skattebetalare att svälja allt tyngre militärbudget"...

Det amerikanska "verkliga" flygande tefatet VZ-9. Den säregna maskinen fungerade både som svävere och flygplan. Vad trodde oinvidga som såg den flyga? VZ-9 orsakade säkert en del UFO-rapporter.

DET GLÖDANDE FRÅGETECKNET (2)

Är de flygande tefaten ryssarnas hemliga vapen? Vad var det för "glödande svamp" som ett ögonvittne såg lyfta i Östtyskland? Varifrån kom tefatsvraket på Spetsbergen? Vad hände med de försvunna UFO-vittnena i Polen?

Text och teckning: EUGEN SEMITJOV

Men det förefaller ändå som att ryska flygtekniker har experimenterat med, eller åtminstone projekterat tefatsliknande farkoster. Bilden av en diskusformad konstruktion, framdriven av ett dussin jetmotorer, publicerades 1964 i rysk press. Några år senare presenterade en rysk teknisk tidskrift projektet till ett jättelikt tefat för passageraretrafik. Om de originella maskinerna någonsin flugit har inte bekräftats.

USA har byggt flygande tefat

Ryskt tefat landar i Polen

Mycket längre tillbaka - närmare bestämt den 31 juli 1953 - påstas ett ryskt tefat ha landat på en allmän landsväg i Polen, inte långt från den lilla staden Wolin nära östtyska gränsen. Även tidpunkten har angivits - det ska ha varit klockan 19.

Landningen lär ha skett nästan ljudlöst. Inga trafikanter fanns på vägen, men på ett fält i närheten arbetade sju personer, fem polacker och två tyskar. De såg farkosten sänka sig nästan lodrätt och sprang emot den.

Det var en cirkelrund maskin med närmare 20 meters diameter, helt av metall och med en sluten, kupolformad kabin i centrum. I ytterkanten av den diskusformade kroppen syntes mynningarna av jetdysor. Inget liv märktes ombord, det var helt tyst. Ingen av de sju männen vågade gå nära in på tefatet, men de såg ryska bokstäver.

En stund senare kom en polsk polis på motorcykel. Han såg den säregna synen och körde till sin station för att rapportera. Medan polismannen var borta fann den ene tysken, det lämpligast att försvinna från platsen. Han blev också den ende som kunde berätta om händelsen.

Det uppges att en rysk helikopter någon halvtimme senare landade på landsvägen som genast avspärrades av militärpolis. De sex återstående vittnena och mc-polisen som återvänt till platsen blev bortförda och lär sedan dess inte hörts av mer.

Platsen för "det ryska tefatets" landning förblev avspärrad i en hel veckas tid. När vägen åter öppnades för trafik fanns inga som helst spår kvar av farkosten.

Roterande svamp i Östtyskland

Det har berättats om en liknande händelse i Östtyskland året innan - det var långt innan "muren" kom till. En herr Linke kom körande på motorcykel med sin elvaåriga dotter bakom sig. De fick punktering på en skogsväg några få kilometer från gränsen. Mannen klev av och började skjuta motorcykeln vidare. Det hade hunnit mörkna när flickan fick syn på ett ljussken i en skogsglänta på ungefär 150 m avstånd.

Linke lämnade dottern vid motorcykeln och gick ensam närmare skenet. Han skyntade ett stort metalliskt föremål, och framför det stod två gestalter i silverskimrande kläder. Föremålet verkade vara cirkelrunt, han uppskattade diametern till 18 meter. En tornliknande kropp sköt upp i mitten.

Han hade tyst tänkt dra sig tillbaka, när flickan plötsligt ropade efter sin far. De två främlingarna hörde hennes röst och retirerade snabbt in i farkosten. Något slags flammynningar utmed metallkroppens periferi började glöda och den runda skivan började rotera.

Den steg uppåt, snurrande kring centraltornet som fortfarande stod stadigt på marken. Det såg ut som en stor svamp när skivan nått högst upp på den cylinderformade "foten". Rotationen var då mycket snabb och skivan tycktes sväva av egen kraft. Tornet lättade från marken, drogs in och återfick sitt tidigare läge - den cylindriska kroppen stack upp på diskusens översida. Farkosten fortsatte att stiga allt högre med ett vislande ljud.

Linke gick fram till platsen där farkosten stått och fann ett runt avtryck i marken, det föreföll att vara efter centraltornet. Han gav dottern order att hålla absolut tyst med vad de sett - det var farligt att veta för mycket när man befann sig på östtyskt område. Senare lyckades far och dotter ta sig över gränsen och Linke lär under sanningssed ha rapporterat sin iakttagelse för myndigheterna.

Rysk UFO-omelett

De ryska "tefaten" försatte UFO-forskningen i ett dilemma: Hur skulle de stämplas - som hemliga sovjetiska vapen, eller som besök i öst av utomjordiska rymdfarkoster?

Det finns ett ryskt ordspråk som säger: *Man kan inte få både en omelett och en kyckling ur samma ägg.* Men på något sätt har ryssarna själva lyckats med det konststycket i UFO-frågan.

Till en början betecknar de tefaten som kapitalistiska hjärnspöken. 1957 säger en radioröst att det är Sovjet som har tefaten. 1959 meddelar den statliga nyhetsbyrån TASS att det berömda meteornedslaget i Sibirien (vid steniga Tunguska 1908) kan ha varit ett främmande atomdrivet rymdskepp som exploderade.

Det faktum att ett officiellt nyhetsorgan betecknat främmande rymdskepp som en möjlighet, startar en epidemi av UFO-rykten runt om i Sovjet. Bland alla mer eller mindre vildda rapporter märks denna:

Ett tefat har landat mitt på ljusa dagen i den asiatiska provinsen Uzbekistan. Ett antal "små män" har kommit utrusande ur farkosten och stormat en gottkiosk. Det uppges ha varit så förtjusta i uzbekiska sötsaker att de länsade hela kiosken innan de gav sig av igen.

Rapporterna blir fler och fler - alltför många, alltför vettlösa. I januari 1961 stämplar Pravda alla ryssar som påstått sig ha sett flygande tefat som antingen svagsinta eller medvetna lögnare. Tidningen förklarar alla ryska UFO-rapporter vara efterrapningar av osunda amerikanska fantasier, utspridda av "förrädare" som lyssnat till Voice of Americas radiosändningar.

I mitten av 60-talet vände man på "omeletten" igen - för vilken gång i ordningen? Men det som nu skedde låg på ett mer sansat plan än tidigare. Vetenskapsmän sökte naturliga förklaringar till fenomenen. Det kom fram att man i Sovjet haft samma problem med "oidentifierade flygande objekt" som på andra håll i världen, och att omfattande forskning pågått i tysthet. Nu kunde ryska radion meddela:

- Sovjetiska forskare har jagat flygande tefat med radar i nära tjugo års tid...

Det verkliga tefatet

Man har lugnat sig i USA. Det är inte många som längre tror att tefaten är ryska hemliga vapensnarare då amerikanska.

- Se på det beryktade spionplanet U-2, säger man. Vi visste ingenting om det förrän 1960 då ryssarna hade skjutit ned det mitt över Sovjet, och tillfångatagit piloten Francis Gary Powers. Trots det förnekade vår regering U-2:ans existens ända tills ryssarna publicerade bilder. Fallet kan vara detsamma med tefaten - deras existens förnekas, men kanske sådana maskiner står på en flygvapenbas någonstans i USA.

USA har byggt flygande tefat. Det är inte någon hemlighet längre. Det är bara de emotsedda resultaten som har uteblivit. VZ-9 Avrocar kallades en hem-

lig experimentfarkost som blev till i samarbete mellan USA och Canada. Ett regelrätt flygande tefat - åtminstone vad formen beträffar. Maskinen fungerade som en svävare nära marken, buren av en luftkudde.

VZ-9 hade plats för två man, två kabiner på var sida om den centrala turbinbrunnen. Endast kabinernas plexiglashuvar stack upp över diskusskivans välvda yta. Diametern var 6 meter. Tre motorer drev den stora turbinen i mitten och luftströmmen blåste ut genom öppningar i en ring runt diskusens ytterkant. När kompressorluften riktades nedåt från hela periferin flöt farkosten som en svävare. Ökades utblåsningens kraft kunde den stiga lodrätt som en helikopter. En del av luftströmmen kunde riktas som jetstrålar bakåt, framåt eller åt sidorna för att framdriva, bromsa och styra farkosten.

Imitation av en överlägsen teknik?

VZ-9 uppförde sig mycket bra som markeffekt-farkost, men otillfredsställande som flygplan. Efter ett antal testflygningar och ändringar av manöversystemet under åren 1961-1962 inställdes experimenten.

Men hur många gånger innan dess hann VZ-9:an bli rapporterad som UFO av övande ögonvittnen? Hur många liknande - men effektivare - hemliga experimentflygplan har provkörts på senare tid? frågar sig folk i USA.

Det mest intressanta med VZ-9:an är kanske den psykologiska aspekten - att tefatsiden fått så starkt inflytande tomt på flygkonstruktörer att en stor flygindustri försökt bygga en regelrätt flygande diskus. Till detta kan förstås också läggas en hel rad misslyckade amatör-försök.

Tefaten som människor byggt - och sedan långt på soptippen på grund av bristfälliga flygegenskaper - kanske är det bara primitiva imitationer av något som ännu är oupppnåeligt för vår teknologi? Likt vildar i en avkrok av världen som bygger ett beläte av palmblad, i försök att avbilda ett flygplan som de en gång sett skymta förbi...

STJÄRNORNAS UPPKOMST OCH UTVECKLING.

Frågan om hur stjärnor och planeter, främst då solen och jorden, uppkommit har intresserat mänskligheten så långt tillbaka i tiden vi överhuvudtaget kan tränga. Otaliga myter och skapelseberättelser från de olika kulturernas gryning visar den fantasi man uppbådade och den möda man gjorde sig för att "förklara" den materiella världens existens.

I västerlandet kan i stort sett två teorier sägas ha kämpat mot varandra och varit dominerande under olika tider. Den ena främst företrädd av Aristoteles, påstod att himlakropparna är eviga och oförstörbara, den andra att världar uppkommer och världar förgår, kan återföras till Demokritos atomteori. Enligt denna, som vi tycker mer vetenskapliga teori, eller snarare hypotes, finns det i det oändliga universum ett oändligt antal atomer i oregelbundna rörelser.

Atomerna kan gruppera sig till större kroppar och omgruppera sig så att kropparna förstörs och nya bildas, men atomerna själva är oförstörbara.

Atomläran propagerades mycket talangfullt av Lucretius i mitten av första århundradet f.Kr, men bekämpades våldsamt av aristoteliska filosofer. Genom Aristoteles stora auktoritet kom hans åsikter om himlakropparnas oförändlighet att bli helt dominerande ända in på 1600 - talet.

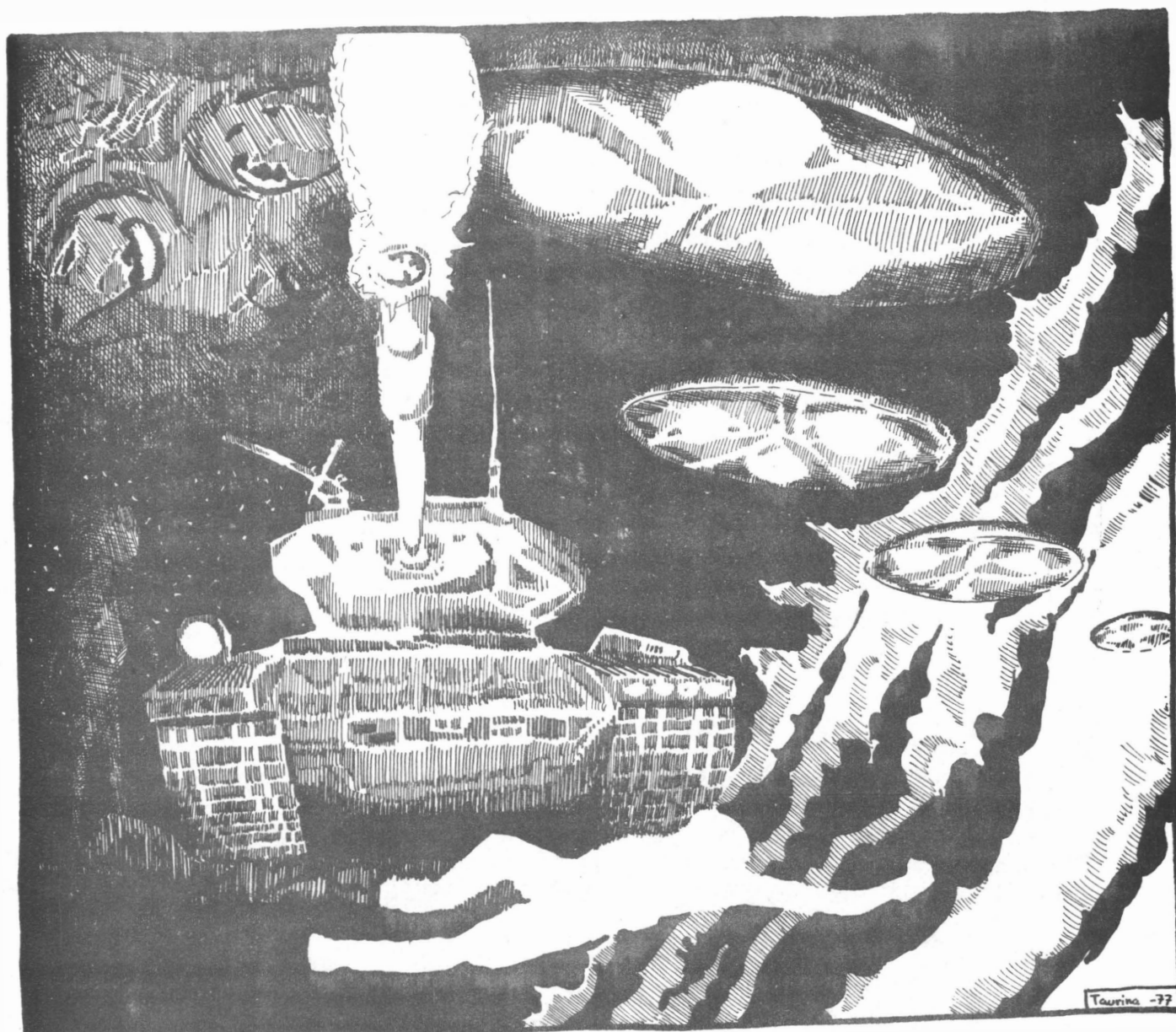
Orsakerna till omsvängningen var Tycho Brahes och Keplers iakttagelser av de nya stjärnor som påtagligt visade att förändringar verkligen skedde på fixstjärnehimmlen.

Det skulle dock dröja ytterligare nära 200 år innan den första verkligt vetenskapliga kosmologiska hypotesen framställdes av Kant och Laplace. I Kants version (1755) antas solen och planeterna ha uppkommit ur ett stort partickelmoln genom smådelarnas attraktion och repulsion. Enligt Laplace (1796) bildades solsystemet vid sammandragningen av en roterande gasmassa.

Även om nebularhypotesen kom att möta svårigheter, främst vid förklaring av planeternas uppkomst, är dess grundtanke att himlakropparna bildas genom att moln av interstellär materia sammandras, den teori man fortfarande använder sig av. Det är givet att våra föreställningar om stjärnornas uppkomst är i hög grad beroende av teorin för deras utveckling.

Den mekanism som leder till kontraktion av interstellära moln måste vara sådan att lysande stjärnor av rätt massa och storlek bildas. De två problemen, stjärnornas uppkomst och utveckling, är därför intimt sammankopplade med varandra. Vid behandling av dessa problem borde givetvis ur logisk synpunkt uppkomsten behandlas före utvecklingen. Teorierna för stjärnornas uppkomst är ganska vaga, under det att utvecklingsteorin genom de senaste fyra decenniernas astronomiska och kärnfysikaliska framsteg synes väl grundad.

Anders Norman,
Tellusvägen 12,
381 00 Kalmar.
Tel: 0480/10824.

-- DELEGATIONEN --

TAURINA

; efter ett specialarbete -75

Landningen skedde på söndagskvällen.

Redan före midnatt hade en katastrofkommitté, som sorterade under både den svenska regeringen, krigsmakten och rikskriminalen, bildats.

Meddelandet om den svenska nationens nödläge sändes klockan 01.18 ut över den europeiska kontinenten i form av en TV-intervju med premiärministern, som inte tycktes se allt för allvarligt på det inträffade men ändå vädjade om snabb hjälp utifrån. Misstankar om att han tänkte krama mesta möjliga PR ur affären restes omedelbart; nästa val var bara ett och ett halvt år avlägset.

Medan ett sömnigt Europa långsamt vaknade till insikt, teletransmitterades vädjan vidare ut över världen.

I New York klockan 20.10 EST avbröts ett av FN:s undersammanträden rörande världshavens utnyttjande av att ett telegram delades ut; mottagare var doktor John C. Henderson. Ett missbelåtet uttryck flög över hans ansikte. Han hade tänkt sig en avstressad avslutning på dagen - kanske i form av en tennismatch i den ljumma junikvällen. Snart förstod han sakens angelägenhetsgrad; det var inte varje dag hans gamla collegekamrat Percece i London hörde av sig i telegramform.

Han ursäktade sig.

Nere i vestibulen ringde han först upp den svenska ambassaden och fick saken bekräftad. Sen slog han det hemliga numret till generalsekreterarens privata bostad, det som bara fick användas i absoluta nödfall, och lite senare det till sin fru...

Tre timmar senare på Kennedy International Airport träffades fyra medelålders, kostymklädda män och en yngre ledigt sommarklädd kvinna framför Delta Wings incheckningsdisk. Snart satt gruppen med erfarenhet från den så kallade Socorroincidenten ombord på en Boeing 747 B i reguljärtrafik mellan New York, London och Köpenhamn.

Klockan 08.13 nästa dag landade man på Kastrup, anvisades först VIP-rummet och därefter en särskild plats på landningsplattan. Där väntade en brittisk HUCA-helikopter, uppflugen från den amerikanska 15:e arméförläggningen utanför Frankfurt och bevakad av västtyska marinsoldater under befäl av kapten Will Conroy.

De blå FN-flaggorna fladdrade för vinden, och soldaternas baskrar satt perfekt stukade.

Samtidigt som experterna på UFO:s utbytte några artighetsfraser med militären meddelade Stockholm att läget på landningsplatsen var oförändrat kritiskt. De först insatta preventiva säkerhetstrupperna hade tvingats dra sig tillbaka något.

Men delegationen var på väg...

Överste Gerald Warring, vanligtvis stationerad i Loughlan i Sydengland men nu deltagare i den snabbt organiserade FN-operationen, satt tillsammans med några svenska kollegor i Nystads stabshökvater. De överlade på bruten skolboksengelska. Situationen var ytterst känslig. De var tvingade att följa de råd denne äldre, distingerade man med vita polisonger och ett gladlynt utseende. Han hade kommit att spela en avgörande roll i Socorro. Nu låg ledningen av operation Stjärnfödd helt i hans händer.

Sex kilometer utanför Nystad, i riktning mot Ringsjön, slingrade sig E 11:an. Eftersom europavägen löpte alldeles bredvid riskzonen hade den med en gång spärrats av.

Det inre skyddsområdet (IS) var sju kilometer i diameter, det yttre ytterligare åtta, och längs gränserna patrullerade regelbundet polis och militär. De bofasta som evakuerats tilläts inte på några villkor att återvända hem.

Vägspärr YS 4 bestod av en mängd kammuflagemålade lastbilar, förläggningstält och monteringsbaracker, murar av sandsäckar, taggtrådshinder och stålbommar. Just innanför hade två Centurion XS-stridsvagnar, precis influgna från England, backats tillbaka.

Klockan var 19.32. Den svenska regeringen vädjade i upprepade nyhetssändningar om lugn och besinning, soldater från Sverige, Danmark, Västtyskland och U.S.A stod post, och mellan granarna som omgärdade de kringliggande ängsmarkerna föll dimman tät och fuktig - kanske var ett väderomslag på gång.

Motorljud hördes i fjärran, människornas sinnen spändes och så - delegationen i en djupblå Cadillac av sista årsmodell, eskorterad av åtta motorcykelpoliser och två tungt beväpnade jeepar, begärde överstens tillstånd att

få fortsätta sitt uppdrag.

Många var framme och önskade dem ett kort lycka till.

Överste Gerald Warring stod ett stycke bredvid och lyssnade på radio-
trafiken. Han gav det överrenskomna tecknet, motorerna varvades upp, strål-
kastare och blodröda bakljus glimmade i avgasdimmorna; bommarna höjdes...

Två minuter senare var allting åter lugnt vid vägspärr YS 4.

Översten begärde in en kopp te i sin bil. Han lutade sig tillbaka i
förarsätet och försökte att slappna av. Trots att han tyckte att han hade
läget under kontroll kändes det som om han behövde lätta hjärtat för
någon.

-- Newman!, hämta kartorna, dom senaste telegrammen och den där svenske
överstelöjtnanten - Carlsson tror jag att han heter!

Han släppte upp fältradions sändningsknapp.

Ordern verkställdes på någon minut. Carlsson stramade upp sig och bjöds
att stiga in. Han fick en kopp i näven. Han var i femtioårsåldern, lite
satt och gjorde ingen hemlighet av att flinten bara växte. Han blev inte
alls förvånad när det engelska befälet gick rakt på sak - det var hans
stil.

-- Vad tycker du om läget?

-- Det kunde ha varit bättre... Flera människor dödade och många gård-
ar jämnade med marken...

-- Och delegationen...?

-- Det är aldrig roligt att behöva lämna en gisslan. Vi har ingen lätt
förhandlingspartner och absolut inga garantier.

Engelsmannen tömde med välbehag sin kopp.

-- Tror du att vi har att göra med ett utomjordiskt rymdskepp och främ-
mande intelligenser...?

Svensken vred lite på sig.

-- Efter att ha sett dom där flygfotona är jag beredd att tro vad som
helst. Har aldrig sett något liknande... Våra radarspårningsstationer be-
kräftar att det har förekommit mystisk luftaktivitet under det aktuella
tidsintervallet...

Sommarnatten svepte varsamt in scenen med skogen, ängarna, europavägen
och vägspärren i ett fuktigt täcke; luften kändes rå och trots att det var
tidigt på kvällen tycktes dagsljuset redan vara i avtagande. Det var lik-
som någonting som inte stämde...

Soldaterna som var lediga stod nonchalant lutade mot något fordon med
blänkande cigarrettglöder vilka likt eldflugor rörde sig. Andra spelade
kort på grusiga lastbilsflak i nakna glödlampors sken - väntade.

Överste Gerlad Warring tände en liten läslampa och plockade fram en
pärm och några papper. Det vänliga leendet slocknade plötsligt, och röst-
en blev hård och bestämd.

-- Jag kan lita på din tystnad...?

-- Naturligtvis...

-- För några timmar sen mottog jag det här kodade meddelandet från en
inofficiell, tillförlitlig regeringskälla i Bonn. Man har utnyttjat en
underättelseläcka i Öst Berlin. Enligt den så håller W-pakten på med de
hemliga slutproven av ett nytt, mycket snabbt, robotliknande vapen... Ned-
slaget vid Ringsjön är helt enkelt orsakat av en havererad östraket på
villovägar...

Överstelöjtnanten fick nästan teét i halsen.

Det tog några ögonblick innan han hämtade sig.

-- En östraket...? Men pressen som kommer då och allt snacket om...?

Så spreds ett förklarande leende över hans ansikte.

-- Mycket smart, mycket smart... Man använder lite struntprat om en
tefatslandning som en täckmantel... Inga internationella krislägen på det
här sättet!, skrattade han.

Klockan var kvart över åtta när meddelandet kom över radion. En ordon-
nans kom springande och några befäl efter honom. I bakgrunden monterade det
nyss anlända pressfolket upp kameror och strålkastare.

-- Överste! Delegationen är här om åtta minuter!

-- Skärp beredskapen och mota bort alla tidningsmurvlar från körbanan -
dom får stå bredvid. Meddela Stockholm att utväxlingen förlöper planen-
ligt utan att någon kommit till skada. Vi måste vara beredda att dra till-

baka den inre linjen om nån timme...

Engelsmannen klev ur den täckta jeepen.

-- Ja, bara för att visa vår goda vilja, fortsatte han. Verkställ!

Snart hördes motorcykeleskorten på avstånd varva ner sina motorer. En kort stund senare syntes strålkastarblänk just bortom den sista kurvan.

Vägsparren badade i ljus. Befäl, soldater och pressfolket; alla trängde förväntansfullt ihop sig vid vägkanterna. Ju närmare delegationen kom, desto mer tystnade sorlet av uppskärade röster. Det var som om den främmande delegationen, fastän dold i en FN-märkt Cadillac med vitmålade bakfönster, ändå påverkade människorna. Som om den fick dem att befinna sig och bäva. Fick iskalla rysningar att rusa ner efter deras ryggrader. Jakt- en på varelserna var slut, dom hade tagit kontakt, men vad händer nu?, tänkte de flesta.

Två borrar som fälldes upp och ner, motorcykelpoliser med spända, allvarliga ansikten bakom genomskinliga plastvisir, som respektfullt bevakade delegationen, vägkanternas soldater som stramade upp sig i givakt och några korta order utväxlades. Ett surr från filmkameror och spegelreflexkamerornas ridåslutare som rasslade. Fotograferna försökte springa jämsides med den mörkblå bilen om än bara några få meter...

Hade man kunnat se in i bilen skulle man fått veta att varelsernas silhuetter påminde en hel del om människors...

Glimmande bakljus och vrålade motorer. Dimman föll allt tätare. Delegationen färdades vidare mot Nystad efter en hårdbevakad rutt.

Överste Gerald Warring var just i färd med att avsluta sin tjänstgöring vid YS 4 och åka till Nystad för att där bättre kunna följa hur kontakterna med delegationen utvecklades. Det var just då en helikopters rytande turbojet och vispande rotoror bröt tystnaden. Det var en grågrönmålad HUCA. Dess blå och röda blinkande positionsljus pulserade taktfast på stjärtrotorn och under buken. Piloternas svagt upplysta ansikten syntes tydligt genom cockpitens rökfärgade vindrutor.

Metallfågeln sänkte sig svävande och tog mark på körbanan utanför YS 4.

Han stod handfallen.

Soldater rusade fram men blev bortvinkade. En dörr öppnades. En man hoppade ner på marken och tog sig hukande, springande bort mot posteringen.

Översten kände igen John C. Henderson men förstod inte varför...

En ordonnans skrek från sin basradio:

-- Överste! En Henderson från New York vill tala med er!

-- Vad vill han...?

-- Det vill han inte säga...

-- Okey, jag kommer...

Han gick och hämtade sin automatkarbin och en fältradio. All självbe-låtenhet var som bortblåst - vad betydde det här?

Henderson väntade tålmodigt.

-- Överste Gerald Warring...?

-- Det stämmer...

-- Vi känner visst varandra sen tidigare... Ni ska följa med här!

-- Vad gäller saken?

-- Ni har ju hand om operation Stjärnfödd och bör vara med när vi inleder förhandlingarna...

Engelsmannen slog ifrån sig.

-- Det måste vara ett missförstånd! Delegationen ska förhandla med de våra i Nystad om nån timme. Mitt uppdrag är tills vidare avslutat. Jag har ingenting med några förhandlingar att göra...!

Amerikanen spottade ut sitt tuggummi.

-- Jag ber er på FN:s vägnar - följ med utan krångel! Vi ska flyga ut till Ringsjön och börja förhandla... Delegationshistorien är bara en dimridå... Vi behöver lugn och ro några dygn för att ta itu med det här satans problemet...

Warring grep efter det sista halmstrået, men kände redan hur magen vände sig. Benen blev konstigt varma... Han började förstå...

-- Med en kraschad östraket...?

-- Ytterligare en dimridå för att kollra bort ansvariga regeringar och befattningshavare. Det fanns inget annat sätt. Vi har fått ett djävligt be-

svärligt problem på halsen...

Kallsvetten trillade nedför hans armhålor. Det är inte möjligt, tänkte han desperat. Det är inte möjligt! Besinna dig!

Henderson log bistert och upprepade sig.

-- Vi har ett satans problem på halsen! Det fanns inget annat sätt - var vänlig och följ med, överste...!

Och dimman snodde sig allt tätare kring granarna; kanske var ändå ett väderomslag på gång...

Svenska Dagbladet 1976 - 06 - 02

Skänningebon som sett de flygande tefaten

HUSET LIGGER på slätten som den här kvällen är nästan onaturligt stilla. Inte en kärra rör om i gräset och träden står höga och raka mot den mörknande himlen.

En liten men mycket farlig vind direkt hämtad från någon av Ray Bradburys böcker kunde mycket väl komma smygande utifrån åkrarna och hämta små barn eller sätta onda tankar i människorna.

△

OM DET HANDLADE om science fiction vill säga. Men så är inte fallet. Det handlar om UFO (Unidentified flying objects, dvs. oidentifierade flygande föremål, populärt kallade flygande tefat) och på gården utanför Skänninge bor den helt nyligen avgångne ordföranden i UFO-Sverige, Carl-Axel Jonzon.

UFO är fakta, inte fiktion, menar medlemmarna i denna organisation.

△

— DET ÄR BARA att se det rent logiskt, säger Jonzon. Titta upp mot himlen en stjärnklar kväll och iakttag alla solar och planeter så inser du att jorden bara är en flugskit i universum. Varför skulle det finnas intelligenta varelser bara här?

Nu har han inte blivit övertygad bara genom att titta upp i skyn. Han har själv sett både varelser och farkoster från främmande planeter. Första gången när han var 7 år och skulle gå till skolan en vinterdag.

De stod ute på ett fält, sex personer ("om man kan tala om personer i sammanhanget") samlade kring en farkost som såg ut som en upp och nedvänd stor skål.

— De hade klumpiga dräkter, såg ut ungefär som gamla tiders dykare, berättar han. Min farbror var med och han kunde inte begripa vad det var. Jag tog för övrigt upp detta med honom strax innan

Så ser de ut — Carl-Axel Jonzon och tefatet.

han dog för ett par år sedan och han begrep fortfarande inte vad vi hade sett.

△

DETTA VAR första kontakten. De har blivit fler med åren. Som den gången när en skiva flög parallellt med hans bil när han åkte till arbetet i Malmsslätt.

— Jag blev väldigt nyfiken och tänkte att det vore intressant om den kunde komma närmare och flyga framför bilen. Och genast gjorde den det.

Storleken var en fotbolls och fenomenet är ganska vanligt förekommande. I UFO-kretsar kallar man dem späningssonder. Egentligen är det inga farkoster, snarare flygande organismer. Känns som snor när man tar på dem, för det har folk gjort faktiskt. I Amerika. Men inte Carl-Axel Jonzon, och det tycker han är synd.

— Man blir ju lite kräsen med tiden, skämtar han. Nu vill man helst att de ska komma fram och handhälsa.

△

AMERIKA, ja. Det är påfallande ofta som fenomenen uppträder där. Men det kan ha sin naturliga förklaring.

De främmande varelserna besöker inte jorden helt planlöst.

— Vi är konstant övervakade, säger Carl-Axel Jonzon. Och så fort något intressant dyker upp på jorden så dyker UFOs upp också. Det behöver inte vara uppfinningar. Jordbävningen i Italien nyligen lockade säkert till sig några av dem.

UFO-Sverige har ca 2300 medlemmar. En snabb ökning från starten 1968. Syftet är att samla och sprida information om gästerna från universum, eftersom myndigheterna struntar i det.

— Det finns hemliga arkiv på Försvarets forskningsanstalt. Men man vågar inte erkänna det, säger Jonzon.

△

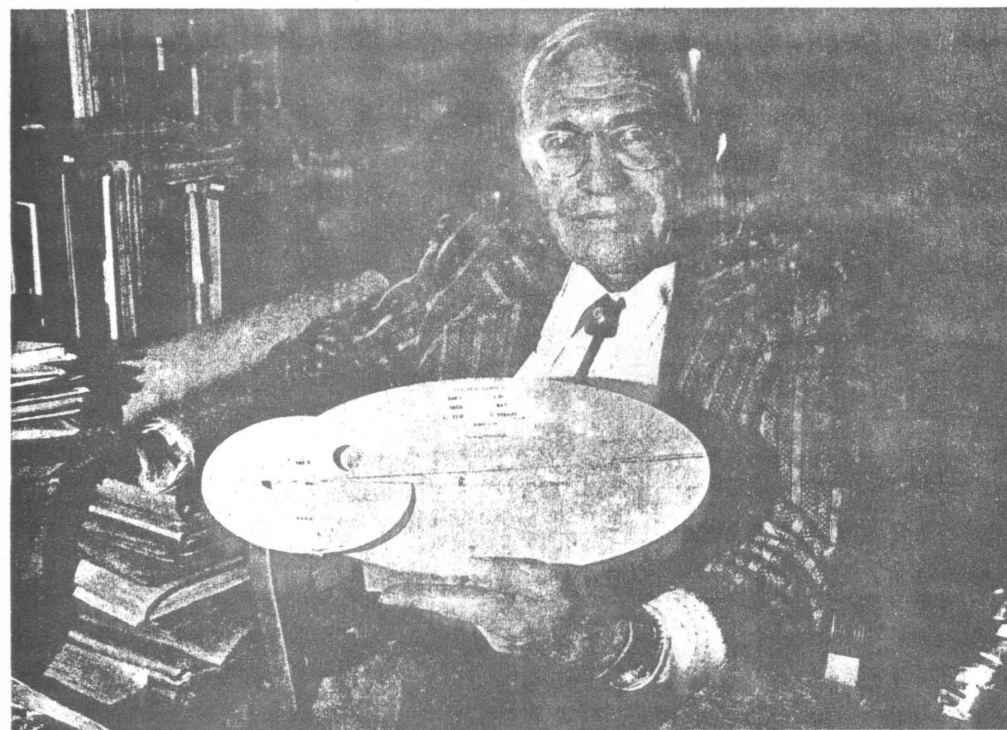
UFO-logerna arbetar i motvind. Oförståelse från myndigheterna, ofta spott och spe från omgivningen. Blir Jonzon aldrig irriterad på dem som skämtar om flygande tefat?

— Jag bryr mig inte om det. Då vet jag att de står på den här nivån.

Han mättar upp ett par centimeter mellan tummen och pekfingeret.

Jonas Hultkvist

ASTRONOMEN SOM SÅG UFO

Ny sensationell serie av Eugen Semitjov

– Jag har aldrig sett något liknande under alla de år jag spanat mot skyn! säger **CLYDE TOMBAUGH** – mannen som en gång upptäckte planeten Pluto.

EUGEN SEMITJOV har fått en unik intervju med den världsberömda astronomen. Han berättar det som aldrig tidigare kommit i tryck.

Det glödande frågetecknet

Jag fick söka rätt länge på kartan innan jag fann den lilla staden. Las Cruces, New Mexico. Där fanns han, mannen som jag frågat efter på många olika håll i USA – tills slutligen en god vän på NASA (rymdstyrelsen) lyckades spåra upp honom. Mannen som av ufologer världen runt betecknats som ett av de värdefullaste vittnena i UFO-frågan. Han sägs vara en av de få vetenskapsmän som sett flygande tefat. Professor Clyde Tombaugh.

Hans namn blev världsbekant en gång tidigare. Det var längesen: 1930 när astronomen Clyde Tombaugh upptäckte Pluto, den nionde och än i dag yttersta kända planeten i vårt solsystem. 1930... Jag gissade att Tombaugh måste vara en ganska gammal man.

Jag hade sänt honom ett telegram från Cape Kennedy och bett att få besöka honom för en intervju. Inget svar kom. Jag kunde inte vänta. Mitt jobb att bevaka tredje Skylab-lagens start var gjort. Starten hade gått perfekt, astronauterna hade dockat med rymdstationen och gått ombord. Jag måste vidare till Houston för att följa deras rymdrapporter.

Tombaugh fanns på New Mexico State University hade man meddelat. Jag lyfte telefonluren och försökte nå honom via nummerbyrå och telefonväxlar. Slutligen svarade Tombaugh. Sa att han var hårt engagerad, kunde inte ta emot mig förrän i början av februari. (Dagens datum var 20 november.) Han frågade vad jag ville.

– Få er story om hur ni upptäckte Pluto. Och er åsikt om en eventuell okänd planet bortom...

– Jag är mycket upptagen, sade den allvarliga rösten.

– Jag har intervjuat många berömda vetenskapsmän – Frank Drake, Carl Sagan, Jossif Sjklovskij... Det är bara ni som fattas...

Han tinade upp.

– Okay, sa han. Kom till universitetet onsdag klockan 2

Jag flög väster ut från Houston på tisdagskvällen. Mellanlandade i Austin, sedan i Odessa (den ryska staden har faktiskt en namn i Texas). Anlände till El Paso. Hyrde en limegul Pontiac Le Mans på flygplatsen och rullade vidare genom natten återstående 70 kilometer mot Las Cruces.

Det var en sälsamt vacker natt. Fullmånen hängde lågt i sydväst. Till höger om den glänste Venus, till vänster Jupiter, stora som diamanter. Åt andra hållet skymtade en taggig bergskedja, blåviolett i månskenet. Strax efter gränsen till New Mexico stannade jag vid vägkanten och steg ur bilen.

Det var en sådan natt då man tycker sig kunna se djupare in i stjärnmyriaderna än vanligt. Man anar närvaron av otaliga andra världar, bortom vårt vetande, skilda från oss av oändliga avstånd, och ändå på något sätt nära. Högt uppe i den mörkvioletta skyn ritade en meteor ett snabbt försvinnande eldstreck.

Jag övernattade på ett litet motell i utkanten av Las Cruces och väcktes nästa morgon av en bländande solstråle genom fönstret. Läste gårdagens kvällstidning vid frukostbordet på en coffee-shop i närheten. I en ram på förstasidan stod det: *Solen sken i dag för den 279:e dagen i följd. Vi har varit utan sol endast 15 av de senaste 4250 dagarna.*

Motellvärdens sade att jag hade valt rätt plats att bo på, härifrån var det bara fem minuters bilväg till universitetet. Jag förde av återstående timmarna vid skrivmaskinen och klev in i bilen när klockan var halv två för att köra till det avtalade mötet.

Vad ingen hade sagt var att New Mexico State University är en hel liten stad för sig, genomkorsad av labyrinter av små gator och

vägar, de flesta enkelriktade eller helt stängda för biltrafik. Klockan hade hunnit bli halv tre innan jag letat mig fram till byggnaden där Tombaugh höll till och steg in på hans kontor. Ett rum som till tre fjärdedelar var belamrat med dignande bok- och arkivhyllor. Resten av utrymmet upptogs av ett skrivbord och professorn själv – inklämd som en rymdman i sin kabin.

Clyde Tombaugh är en liten vithårig man, men bred och vital. Han har kraftfulla händer som en smed, men händerna rör nästan smekamt vid de planetmodeller han har omkring sig.

– Jag hade väntat mig att ni skulle vara äldre, sade jag. Det var ju 1930 ni upptäckte Pluto...

– Jag var bara 24 år då. Nu är jag 67. Jag bad om ursäkt för min försening och han log: Det var vanligt att folk kom vilse här. Det gjorde ingenting, han hade gott om tid...

– Men det var tur för er att ni inte frågade mej om UFO:s i telefon, sade Tombaugh. Då hade jag vägrat ställa upp!

– Varför det?

Så kom vårt samtal att handla mer om UFO:s än om Pluto.

Forts på sid 53

Professor Clyde Tombaugh berättar om problemen med att se ett UFO. Det är inte något "tefat" han har i handen – det är modellen av en kometbana i solsystemet.

En grupp gulgröna rektanglar passerade med hög hastighet över natthimlen. Var det lysande fönster i en diskusformad farkost – eller något helt annat?

Teckningen visar professor Tombaugh syn i två moment: Först har han ljusfenomenet mitt över sig – sedan smalnar de lysande rektanglarna medan de illar bort.

Det är lögn alltihop

På kvällen den 20 augusti 1949 satt Clyde Tombaugh tillsammans med hustru och svärmor i trädgården utanför sin villa i Las Cruces och tittade på stjärnorna. De fick plötsligt se ett cigarformat föremål med sex eller åtta rektangulära fönster som lyste med gulgrönt sken. Föremålet passerade rakt över dem och fortsatte med hög hastighet mot sydost...

Så lyder i korthet den vanliga beskrivningen av professor Clyde Tombaughs UFO-syn.

- Det är lögn! säger Tombaugh själv. Jag har aldrig sett något cigarformat föremål och inte påstått det heller. Vad jag såg den natten var en formation av ljuspunkter. Det var sex till åtta stycken. De var mycket små, men jag tyckte att de var rektangulära.

Det var i första hand tidningen Life som helt förvanskade den rapport som jag lämnat till flygvapnet, säger Tombaugh. De hittade på det där ovala föremålet. Senare, i ett TV-program, lyckades man få det till cigarformat. Det är från dessa falska källor som ufologerna har fått sina uppgifter. Det publicerades teckningar av stora rymdskepp med lysande fönsterrader - som man påstod att jag hade sett...

Jag fick inte en lugn stund. Det kom brev från folk - i hundratal och tusental. Telefonerna ringde, både på arbetsplatsen och i mitt hem, vid alla tider på dygnet. UFO-fansen förföljde mej. Jag fick helt enkelt ingen arbetsro, jag fick inte ens sova i fred om nätterna. Det är därför jag helst går och gömmer mej när frågan kommer in på flygande tefat, säger Tombaugh.

Verkligheten

Ett kvarts sekel har passerat sedan Clyde Tombaugh såg den egendomliga synen i skyn, men han minns den som om det vore i går. På den tiden arbetade han i White Sands, provskjutningsfält för raketvapen. Ett 200 kilometer långt ökenområde i New Mexico. (Det var också där som den första experimentella atombomben kreverade 1945). Tombaugh samarbetade med den kände raketexperten Wernher von Braun och stod för den optiska kontrollen av robotarnas banor.

Först planeten Pluto och sedan raketprojektiler - få människor torde ha Tombaughs erfarenhet vad det gäller att bevaka himlavalvet. Så här beskriver han själv sitt livs märkligaste syn, den han såg augustikvällen 1949:

- Det var en enastående klar natt. Till och med stjärnor av sjätte magnituden var klart synliga, normalt kan dessa knappt upptäckas med blotta ögat.

Klockan var omkring 22.45 när de lysande rektanglarna dök upp nästan mitt i zenit. De lyste svagt gulgrönt och föreföll vara geometriskt jämnt fördelade - två eller tre främst, lika många efter, en ytterst på vardera sidan. Hela gruppen var inte större än ungefär dubbla fullmånen.

Rektanglarna smalnade medan de ilade bort, liksom krympte i bredd - som ett rut-mönster

gör om man först ser rakt underifrån och sedan snett underifrån. Samtidigt försvagades skenet och på cirka 35 grader över horisonten försvann det helt. Allt som allt såg jag dem bara 3-4 sekunder. Inget som helst ljud hördes. Jag pekade, men min fru hann bara uppfatta synen någon sekund innan den försvann.

Jag har aldrig sett något liknande under alla de år jag har spanat mot skyn, säger Clyde Tombaugh.

Säreget fenomenet

- Har ni själv någon förklaring till det ni såg?

- Vem vet... säger forskaren dröjande. Det mesta av sådana här fenomen kan förklaras på naturlig väg. Det är bara ett fåtal som inte fått något klart svar. Detta område borde studeras mycket mer än man gjort. Vad jag såg kan ha varit ljus från marken som speglats i ett reflekterande luftlager - en vågrörelse i detta luftskikt kan ha fått spegelbilden att jaga snabbt förbi. Ljusrektanglarnas sätt att blekna medan de flög bort kan just tyda på att det varit fråga om ett säreget reflexfenomen.

- Ni tror alltså själv inte att det var fönster i något slags farkost?

- Det vill jag låta vara osagt. Men jag kunde inte urskilja någon farkost.

- Så som gruppen av ljusrektanglar betedde sig - krympte i bredd och inbördes avstånd i färdriktningen - kan det ha varit kretsformigt placerade fönster på undersidan av en rund skiva?

- Det kunde ha sett ungefär likadant ut.

- Det har sagts att ljusrektanglarna rörde sig för snabbt för att vara ett flygplan, för sakta för att vara meteor...?

- Det är Life's ord, inte mina. Jag har aldrig uppgett någon hastighet eftersom jag inte kunde avgöra på vilken höjd ljusfenomenet befann sig.

- Tror ni över huvud taget på främmande rymdskepp som besöker jorden?

- Man kan inte utesluta möjligheten att det i några få av alla UFO-fall skulle kunna röra sig om främmande besökare, säger Tombaugh. Men jag har svårt att tro det förrän jag fått se något autentiskt bevis. Jag måste

vara reserverad, kan inte säga vare sig ja eller nej. Det har förekommit så mycket skoj och bluff på det här området, och så mycket misstolkningar - UFO:s har verkligen hamnat i dålig dager...

Han ler ofta medan han talar, den vithåriga mannen, med en spjuverglimt i blicken.

- Jag har själv varit i tillfälle att förklara UFO-fall, säger han. En gång blev jag uppringd av flera personer som såg egendomliga orangeröda objekt på himlen. Det var strax efter solnedgången. Som tur var hade jag själv en stund tidigare sett jetplanet som lämnat den långa kondensslingan efter sig. Den hade delats och flutit ut i en rad runda molntussar, rödfärgade av solstrålarna. De såg nästan ut som flygande tefat... Men jag har som sagt också sett flera företeelser som jag inte kunnat förklara.

- Har ni sett flera? Andra än den där kvällen 1949?

Stjärna på blå himmel

- På 50-talet såg jag ytterligare två UFO:s om jag får kalla dem så, säger Tombaugh. Det var också här i Las Cruces. De var helt annorlunda, de hade ingen likhet med rektanglarna. Ett av dem såg jag mitt på dagen, på blå himmel. Det var som en ljudlöst framilande stjärna - med intensivt ljus, klarare än Venus.

- Ni såg ingen form, inga konturer?

- Nej, endast en intensivt sprakande ljuspunkt i hög hastighet. Det sägs att UFO:s ibland tvärvänder, ändrar kurs i rät vinkel - men något sådant har jag heller aldrig sett.

Jag frågar om det andra objektet, men får inget svar. I stället säger Tombaugh något som antyder att han är väl förtrogen med UFO-forskningen:

- UFO:s har ju klassificerats i cirka ett dussin olika typer, alla skiljer sig mer eller mindre från varandra. De har observerats på radar och är alltså inte inbillning. De har även fotograferats - jag bortser nu från alla trickfoton. Man har antagit att det i många fall kan vara joniserade moln, plasmabildningar i atmosfären, drivna till höga hastigheter av något slags naturliga energier som vi ännu inte vet något om. Det tror jag är en möjlighet.

De här företeelserna kan röra sig i den lägre troposfären, de kan hålla till i stratosfären på höjder över 15 kilometer, eller i jonosfären från 80 och upp till flera hundra kilometers höjd. Vi vet inte allt som vi skulle vilja veta om vad som försiggår i dessa olika skikt av jordens atmosfär. En del forskning har bedrivits med ballonger, men de når inte upp i jonosfären.

Resten måste göras med raketer. Kanske får vi på den vägen så småningom klarhet i vad UFO:s egentligen är.

Jag tar det här mycket allvarligt, påpekar Tombaugh. Alltihop är ju egentligen fråga om en uppskattning av vad vi vet och inte vet. Kanske kommer även de oförklarliga fallen att förklaras med tiden. Vi vet ännu bara inte hur de ska förklaras.

UFO - farligt för forskare

- Kanske är det rent av främmande rymdskepp som någon enstaka gång besöker vår jord, vem vet, säger Clyde Tombaugh. Det är möjligt att stjärnor i vår omgivning har planeter som är bebodda av avancerade civilisationer - som för längesen nått sin rymdålder. Men om de beger sig hit - det är en öppen fråga...

Plutos upptäckare drar ett djupt bloss på sin cigarrett och följer rökslingan med blicken medan den stiger mot taket. Plötsligt säger han:

- Det är inte bra för en känd vetenskapsman att tala om att han sett ett UFO. Jag menar inte att kollegerna tittar snett på en - de brukar inte vara besvärande. Men människor som man inte känner... Folk som tror att man ska kunna bevisa någonting, som vill ha ens stöd för sina helt otroliga historier. De kan verkligen ta kål på en...

Professor Clyde Tombaugh - ett av de tyngst vägande vittnen i UFO-frågan, en seriös vetenskapsman som sett flygande tefat - det är bilden av honom som ufologerna framställt. Jag var mycket nyfiken på vad han hade att säga - hur skulle han beskriva anblicken av en sällsam farkost, som han ansåg vara av utomjordiskt ursprung? Skulle hans ord kunna ge stöd åt den fantastiska möjligheten att, trots allt...?

Men den cigarformade farkosten var en bubbla som sprack, ett fantasifoster bara. Allt är som förut. De främmande rymdskeppen är lika fjärran som förut, lika diffusa...

Jag är inte besviken. Tombaugh kunde ha gett mig en sensation, men i stället har han gett mig sanningen. Det känns skönt, betydligt lugnare än om han sagt att han sett en jättecigar som susa förbi över sitt hustak.

Jag tänker så medan jag kör Highway 70 i riktning mot Alamogordo. Det är sent på eftermiddagen och himlen är fortfarande lika glasklart blå, utan en molntapp. Jag har nyss kommit igenom ett bergspass på 2300 meters höjd, solen gömmer sig bakom klipporna, den långa utförslöpan mynnar ut i en flack öken bort mot horisonten.

Mitt i öknen hänger trafikljus över vägen, och en skylt vid vägkanten varnar: Trafikanter måste stanna vid röd signal. Provskjutning med robotvapen pågår.

Rymden tas till hjälp för att kartlägga landet

Två plastgula ostkupor som försynt sticker upp över skogsbrynet, och ett litet uthus. Det är lite svårt att hitta hit.

Mårtsbo observatorium, referensstation för hela den svenska kartläggningen, finns nämligen inte utmärkt på kartan!

Stjärnmätningar och satellitbilder, tunna streck på en glaxskiva, allt verkar vara så långt man kan komma från rymdfilmer som "Stjärnornas krig" och Närbkontakt av tredje graden.

Men i Mårtsbo tar man den yttre rymden till hjälp för att kartlägga den minsta ort i Sverige och med satellitfotografering bestämmer man vårt läge i världen.

Geodetisk astronomi är den korrekta benämningen på verksamheten vid Mårtsbo. Geodesi är läran om hur man bestämmer jordens form. Resultatet av geodeternas mätningar blir sedan våra kartor.

Någon gång emellanåt hör intresserade amatörastronomer av sig till observatoriet med förhoppning om att få komma ut och titta på Saturnus ringar eller Jupiters månar.

Men vi brukar säga att vi tyvärr inget har ett visa, förklarar Lennart Pettersson vid Lantmäteriverket. Vår utrustning är väldigt speciell och ingen av oss som arbetar här ute är egentligen astronomer.

Varje karta, från den största världsatlas till det minsta orienteringsblad, är uppdelad i ett rutnät. Längdgrader eller longituden visar hur långt öster eller väster en ort ligger i förhållande till den så kallade nollmeridianen som går igenom Greenwich-observatoriet i London. Breddgraden eller latituden markerar den nordsydliga läget i förhållande till ekvatorn.

Men hur kommer astronomin in i bilden?

Lennart Pettersson förklarar:

För att kunna bestämma läget på varje ort i Sverige måste man ha en fast punkt att utgå från - en referensstation.

Mårtsbo är Sveriges referensstation. Våra astronomiska mätningar är förutsättningen för kartläggningen av Sverige.

□ SAKNAS PÅ KARTAN

När Lennart Pettersson ska rita en karta i Sverige ställer han först sin kikare - passageinstrumentet - i nord-sydlig riktning. Han fixerar en av de 1500 fasta fundamentaltjärnarna som astronomer har gett honom uppgifter om. Sedan följer han stjärnan med en rörlig tråd i kikaren allteftersom jorden rör sig.

Och när stjärnan, och Lennarts tråd, passerar en siktråd i kikarens mitt sluts en elektrisk strömkrets. Hela förloppet registreras av en skrivande klocka - kronograf -

Mårtsbo satellitkamera fotograferad under vår närmaste stjärna - solen

och sedan är det bara att jämföra med vad klockan är i Greenwich, den så kallade världstiden. Skillnaden mellan stjärnans passagetid och världstiden är inget mindre än Mårtsbos longitud. Enkelt, eller hur?

Latituden mäts på motsvarande sätt, men då riktas passageinstrumentet rakt upp i himlen, mot zenit.

Sedan är det bara att gå vidare med kartläggningen. Steg för steg, eller i triangel efter triangel, mäts Sverige upp med allt större noggrannhet. Omkring 1980 ska den nya topografiska kartan vara färdig för hela landet. Den rikstriangelningen ska nog räcka fram till år

2000 tror geodeterna.

□ HÖG KLASS

Det är två rätt nöjda forskare som visat oss runt på observatoriet. Både det geografiska läget och utrustningen håller hög klass.

Men om vi får önska, skulle vi gärna ha ett instrument för dopplermätning, säger Sten Johansson försiktigtvis. Det är ett instrument som mäter avstånd i rymden med hjälp av radiovågor. Än så länge finns bara en sådan utrustning i Sverige, närmare bestämt i Uppsala. Och den kostar bortåt 300 000 kronor.

NYA HIMLAFENOMEN

Efter ett par månaders uppehåll har nu oidentifierade flygande föremål åter börjat visa sig på den Ölandska himlapallen.

Ett äldre par i Borgholm har rapporterat att de en eftermiddag såg ett starkt lysande objekt stå stilla över ett skogsparti. Det hade inga skarpa konturer. Efter en stund avlägsnade det sig. Mannen har tidigare varit mycket skeptiskt till talet om UFO.

Natten till midsommardagen kl 4.30 ringde en dam att hon just då i Gärdsboen såg ett ljudlöst, triangelformat, genomskinligt och lysande föremål, oupphörligt gå fram och tillbaka på himlen.

Folk som inte har möjlighet att i stort följa med vad som sker inom UFO-området frågar ofta varför det är bara på Öland som man skådar celesta fenomen. Så är naturligtvis inte fallet. De ses över hela vårt land liksom över alla andra länder på jorden. Evad det gäller rapporter ligger dock Öland och Värmland i toppen.

Att jag uteslutande rapporterar vad som sker på Öland beror på att vår kära tidning Ölandsbladet är en genuin lokaltidning.

Jag vill emellertid gärna tala om att det nyligen setts UFO i Gajemåla Vissefjärda, i Gullaskruv, i Myresjö, i Munksjö och i Påskallavik.

Påskallaviksfallet är särskilt intressant, enär det var en närbobservation. Jag har själv träffat mannen som gjorde iakttagelsen och han verkade i högsta grad förtroendeingivande.

En förmiddag kl 11.30 befann han sig på en skogsväg över Fågeljö gårds ägor. Hans hund som sprungit i förväg kom plötsligt tillbaka ynkligt gnällande och verkade chockad. Plötsligt hördes en utdragen ljudknall och samtidigt kom ett starkt bländande ljussken, så starkt att han måste hålla händerna för ögonen. Då visade sig ett svävande föremål med en diameter på ca 7-8 meter. Det var silverfärgat i grå färgton och hade trekantiga fönster ur vilka det lyste ett svagt gult ljus.

FRÅN det övernaturligas värld

En mystisk vandring

Historien jag nu vill berätta är gammal. Den torde ha utspelats för närmare hundra år sedan. Dock kommer jag mycket väl ihåg den tack vare berätterskan, hon med det brunbarkade ansiktet, de mörka ögonen, som helt visst en gång varit mycket vackra, och munnen med de tunna läpparna som väl medvetet aldrig sagt en osanning.

Hon hette Katarina Lundgren och bodde hos sin broder, den väldige skogsarbetaren, i en gård, Åsen, belägen i en utskogsby inom nuvarande Munkfors kommun i Värmland.

Händelsen utspelas i Katarinas ungdom en regndisig midsommarnatt. Det var ungdomsträff med fiolmusik och dans i en av skogsgårdarna några kilometer från Katarinas hem. Men innan hon kunde förmana åstad måste hon först hämta hem korna från skogen, mjölka och sköta om dem för natten, varför det blev sent innan Katarina och hennes bästa flickvän, vars namn fallit mig ur minnet, kunde ge sig av till dansen.

Det var så skumt som det kan bli en midsommarnatt, då de båda flickorna på småstigar genom skogsdungar och hagar genade rakaste stråket till platsen för lekafionen och på ett ställe passerade de en utåga med en grönsprande, frodig havreåker. De hade just nått åkerrienen, då bägge stannade vid åsynen av en kvinna som med ett släpande, utbrett lakan i handen traskade fram över tegnen.

Bägge kände genast igen gumman, traktens girigaste, och de förstod också avsikten med hennes vandring. Det var nämligen på den tiden en allmän tro att den som under midsommarnatten drog ett lakan över en frodig åker och så medelt därifrån uppsamlade dag och därefter vred ur fukten på sin egen mark, därmed också tog växtkraften från den andres jord och överförde den till sin egen.

Men vad som fick flickorna att i fasa gripa varandras händer var en annan syn: Ett kort

stycke bakefter gumman gick en kolsvart, jättestor mansfigur, och ur monstrets huvud stack ett par trubbiga horn fram.

När kvinnan vände vid tegens slut, för att göra ett nytt svep med sitt lakan, såg hon sig om, men hennes blick kunde tydligen ej se den svarta giganten. Hon fortsatte således sin vandring med den hemska uppenbarelsen alltjämt med ljudlösa fjät följande hennes steg.

Katarina som var en stark och modig flicka, tog sin halvt vanmäktiga kamrat om livet och lyckades släpa henne tillbaka till sitt hem, där de bägge fulla av fasa kröp ner i den gemensamma sängen med minnet av en midsommarnatt som de aldrig glömde, men som dock dess bättre ej lämnade några olyckliga spår efter sig i deras sinne.

"Och", slutade Katarina ofta sin berättelse, då hon på sin ålders höst ibland förtäljde den, därvid citerande Selma Lagerlöfs farmor, "detta är så sant som att jag ser dig och du ser mig".

Vem var nu den jättelike svarte mannen? Var det manne den giriga kvinnans onda tankar och uppsåt som tog fast form och visade sig för de båda flickorna i den "ledes" skepnad? Ja, vem pejlär djupet av ett skeende hinsides det fördolda?

Nils Johnson

Horoskop

Horoskop är en företeelse som ovanligt många människor är förognna med utan att veta vad ordet betyder. Ja, i sak vet de det naturligtvis. Men vad står själva ordet för sådant för?

Latinets hora betyder timme, och det är samma ord som vi möter i engelska hour och franska heure "timme".

Slutstavelsen i horoskop är densamma som i teleskop och stetoskop m.fl. lånord. Den bär i allmänhet betydelsen "se" men även, som just i stetoskop, det vidare begreppet "förmäna".

Horoskop (som egentligen är ett adjektiv) betyder alltså "som iakttar timmen (närmare bestämt timmen för en födelse)" - dvs allt man försöker förutsäga en människas liv med utgångspunkt i hennes födelsestund.

Redan i antikens Rom sysslade man mycket med "horoskop".

Så den som numera hänger sig åt studiet av de industrimässigt tillverkade "horoskoperna" i pressen delar i själva verket ett intresse som var vida spritt i det gamla romarriket och som höll sig kvar genom medeltidens mörker till vår tids.

Vår galax, Vintergatan, består av ca 200.000 miljoner stjärnor och solar. Vintergatan är diskusformad och mäter ungefär 100.000 ljusår i diameter. Den roterar kring sitt eget nav och ett varv tar uppskattningsvis 250 miljoner år i anspråk.

GROTTFOLK av en tidigare okänd och primitiv stam har upptäckts i ytters svårtillgängliga klippor högt upp på en vulkan på Palawan-ön i västra Filippinerna. Stammen består av bara 30 familjer. (TT-Reuters)

Du kommer
väl till nästa
nattobser-
vation + möte
i klubb-
stugan den
12/8-1978.
Välkommen!!

Kvinna undersöktes ombord på UFO!

Källa : Ufo - Information

En amerikansk kvinna berättar här hur hon blev undersökt ombord på ett UFO. Händelsen inträffade den 26 augusti 1975 i närheten av Fargo, North Dakota i USA.

Namnen på huvudvittnena har fingerats på grund av känsligheten i detta fall samt därför att vederbörande inte vill figurera i massmedia.

Fru S.L. från Fargo har under hypnos berättat följande: Den 26 augusti 1975 blev hon samt två andra personer tillfångatagna av en UFO-besättning. Vid 15.30-tiden var fru S.L. på väg från Fargo tillsammans med sin dotter Jackie och dennas pojkvän Terry. Efter en vänstersväng på väg 94 mellan städerna inträffade följande händelse.

De var på väg mot Bismark och befann sig på en plats 70 kilometer väster om Fargo, då de hörde "ett väldigt dån". Det beskrivs av fru S.L., som högre än åskan men ungefär samma muller. Hon fortsätter:

- Plötsligt öppnade sig himlen och åtta eller tio lysande föremål svävande ner från skyn. Det var orangelysande runda bollar.

- När vi fattat att det var en hel kö med lysande föremål framför oss, svängde vi bilen och ställde oss längs med dem och jag vevade ner fönstret.

- Jag sade: "ser ni vad jag ser?" De andra svarade ja och Jackie sade: "Kör, vi måste tala om det här för någon", och hennes pojkvän sade: "Vi sticker fort som fan härifrån, dom där stannar ju inte!"

- Senare, klockan 17.00, var vi framme i Tower City, ca 70 kilometer från Fargo.

- När vi anlände dit, visste jag inte var vi var och inte heller hur mycket klockan var. Först senare förstod vi, att vi fått någon sorts blackout.

När trion nådde Bismark klockan 20.00 noterade fru S.L. att hon hade en onaturligt kraftig menstruation, trots att det inte var den naturliga tidpunkten för hennes mens.

Emellertid försattes fru S.L. under hypnos av dr Leo Sprinkle vid Wyomings universitet. Under hypnosen berättade hon, att hon blev förd ombord på ett UFO. Hon kläddes av helt naken och utsattes sedan för en grundlig medicinsk undersökning av en varelse med "elastiska bandage" runt huvudet.

Enligt United Press International liknade varelsens kropp brun vinyl, och fru S.L. beskriver varelsen i stort sett, som en mumieliknande figur och säger:

- Till och med våra skallar öppnades och alla delar av hjärnan undersöktes. Vi dissekerades som grisar!

Dr Sprinkle förklarar ordvalet på följande sätt:

- Hon säger, att det kändes, som om hon var en gris som dissekerades. Det är en beskrivning, som vi har fått från andra människor, som hävdar, att de har undersökts på liknande sätt. Det är en sorts känsla av likgiltighet, kanske samarbetsvillighet eller

vanmakt. Det verkar som om de inte har tagit någon skada av dessa ingående undersökningar. Det är iskalla vetenskapsmän i dessa UFO:n, som utför sitt arbete väl.

Fru S.L. berättade under hypnosen, att något slags knivliknande eller nålliknande instrument kördes upp i näsan vid undersökningen. Hon säger vidare, att hennes näsa flera gånger under undersökningen torkades med någonting. Hon påstod också, att hon tidigare hade besvärats av en hållighet vid näsroten, som sedan dess helt försvunnit.

Det förekom också en undersökning av fru S.L.'s underlivsorgan. Ett klart ljus lyste på hennes ansikte från en plats ovanför hennes huvud. Hon berättar också, att vid undersökningen tryckte varelsen ofta på några knappar på ett panelbord.

Fru S.L.'s 15-åriga dotter Jackie hypnotiserades också, men tydligen hade hon inte förts ombord på UFO:t. Hon säger, att det kändes, som om hon hade blivit placerad till vänster om bilen ute på ett fält. Hon verkar att totalt ha förlorat kontakten med de övriga två under händelsen.

Dotterns pojkvän vägrar medge, att han var närvarande vid själva undersökningen. Emellertid säger fru S.L., att också han hade förts ombord.

Det finns ytterligare två huvudvittnen till de lysande föremålen den 26 augusti. De ringde till flygbasen i Grand Forks för att rapportera sina iakttagelser. Ett meddelande rörande den aktuella observationen inkom också till North Dakotas polishögkvarter.

Jerry Clark, en av forskarna i fallet, uppfattar vittnena på följande sätt:

- Med anledning av att jag är personligen intresserad, så har jag sammanförts med vittnena. Det man först fäster sig vid, är deras uppriktighet. Jag menar, att de verkligen tror på det de berättar. Jag tror, att de har upplevt någonting, som de inte kan förklara: För den skull tror jag därför inte på rena fantasier, man jag kan säga, att det är en väldigt underlig berättelse. Så underlig, att jag aldrig tidigare påträffat något liknande.

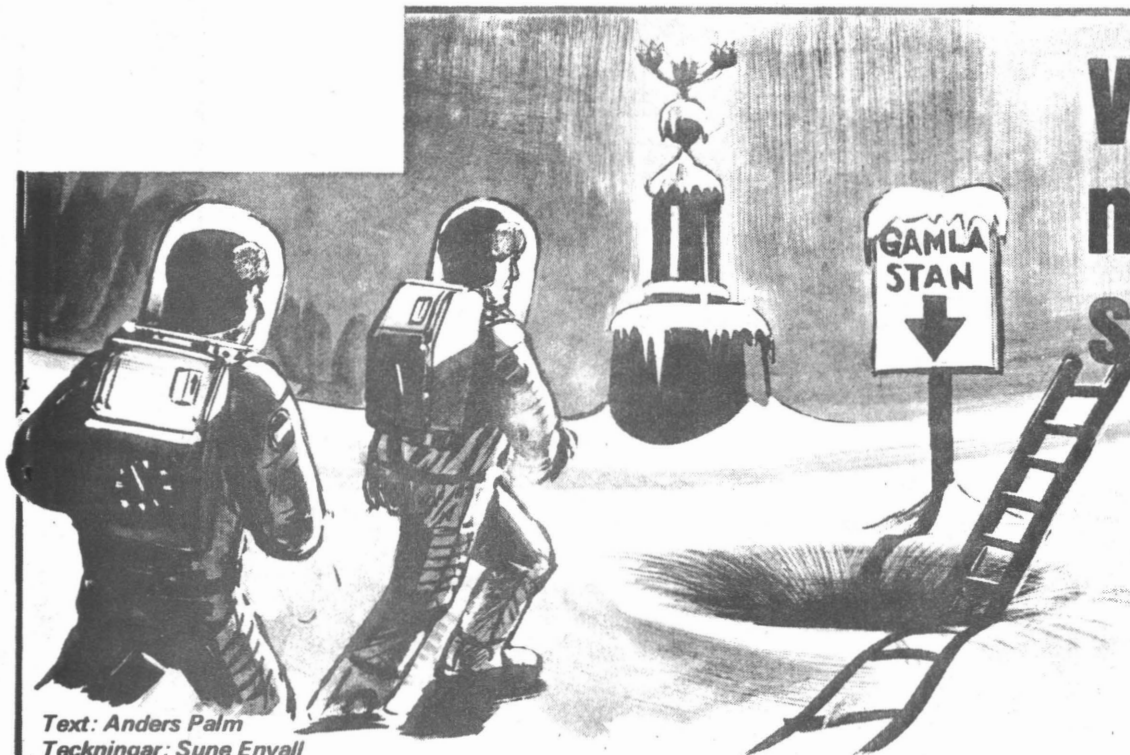
Professor J. Allen Hynek deltog också i utredningen. En TV-station i Chicago (WLS-TV) betalade Hyneks utlägg till Fargo, som omkostnader för en del av det program de gjorde om UFO-fenomen. Hyneks kommentar till fallet var följande:

- Hon (fru S.L.) verkar leva med en hemsk upplevelse. Jag anser, att hon tror sig ha blivit förd ombord på ett UFO. Med andra ord, så tror jag att hon inte ljugar.

Slutligen säger huvudvittnet fru S.L.:

- Jag har inte fantiserat ihop denna händelse. Om jag hade velat bli kändis hade jag antagligen betett mig på något annat vis.

Källa: Skylook

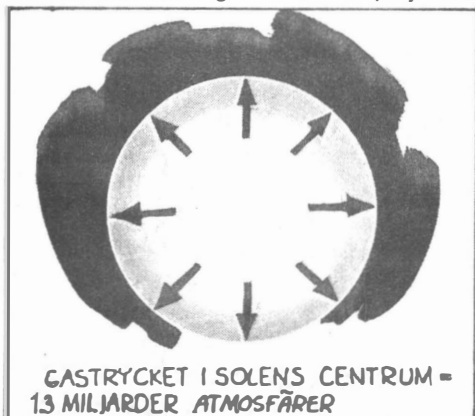
Text: Anders Palm
Teckningar: Sune Envall

Vad händer när solen slocknar?

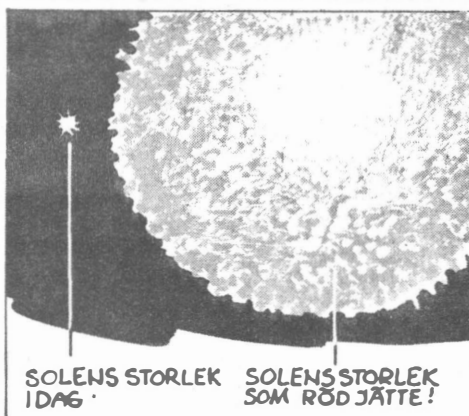
Solen har ungefär 5 miljarder år på nacken. Och den kommer att skina ner mot oss i ytterligare 5–10 miljarder år. Men sedan kommer katastrofen.

Solen föddes en gång ur ett gigantiskt stofmoln som kollapsade in i sig självt. När kollapsen upphörde var solen en jätteboll av glödande gas. I dag har solen hunnit bli en "medelålders" stjärna. Den är förutsättningen för allt liv på jorden. Och den kommer att

fortsätta att lysa över oss i ytterligare många miljarder år. Men likasom allt annat är även solen förgänglig. En gång i framtiden kommer den att slockna. När den dagen kommer stundar bistra tider för de invånare som ännu lever kvar på jorden.

Två krafter balanserar varandra i solen. Gravitationen försöker pressa ihop solen till ett mindre klot. Men gastycket i solens kärna utövar ett våldsamt tryck utåt.

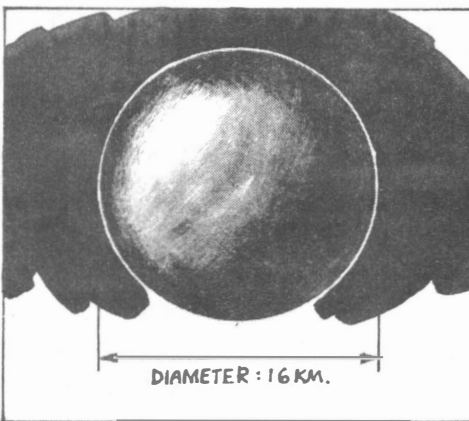
Atomsprängningarna i solens kärna gör att den blir tätare och varmare. Gastycket i solens inre växer och solen sväller ut till en rödjätte som slukar alla de inre planeterna.

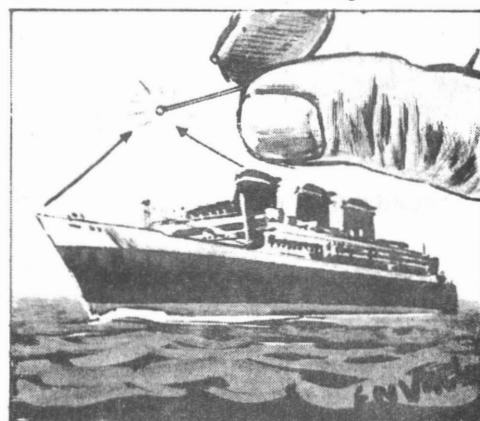
Till slut börjar atomreaktionerna i solen att upphöra. Gastycket sjunker. Och den röda jätten faller ihop som en sprucken ballong. Solen förvandlas till en vit dvärg.

Materia i en vit dvärg är otroligt sammanpressad. Om man hade en tesked sådan materia på jorden skulle den omedelbart borra sig ner till jordens centrum — rakt genom berg och alla övriga hinder.

Solen är en ganska liten stjärna. Den kommer troligen att sluta sin bana som en kall och död vit dvärg. Men större stjärnor kan kollapsa i sin egen enorma gravitation och pressas ihop till neutronstjärnor.

På en neutronstjärna skulle en oceanångare kramas ihop på en tusendels sekund — till ett knappålhuvuds storlek! Men fortfarande skulle fartyget väga lika mycket. En 1-millimeters 60 000-tonare!

S V E N S K U F O - 7 8

Lokal: Folkets Hus, Nyköping
9 - 14 Juli 1978

Svensk ufo-78 är ett arrangemang bestående av en hel veckas aktiviteter - med föredrag och filmföreläsningar inom olika tvärvetenskapliga områden - som vänder sig till både ufo-intresserade och allmänheten.

Varje dag visas Riksorganisationen UFO-Sveriges mycket omtalade film om UFO-Flygande tefat. Denna film med stereoljud - har hittills visats för inte mindre än 30 000 personer runt om i Sverige och Norge. Efter filmvisningen beredes publiken att ställa frågor till panelen. Denna programpunkt med film och frågepanel - startar kl. 16.00, och detta sker alltså varje dag.

Föredrag dag för dag

- Söndag 9 Juli kl 17.30** Föredrag av redaktör Carl-Axel Jonzon, från tidningen UFO-Information. Han redovisar sin tolkning av UFO-fenomenet.
- kl 19.00** Föredrag av Jan Fjellander, Stockholm. Han är verksam i Föreningen för Psykobiophysik, och talar om UFO-fenomenet ur para-psykologisk synpunkt.
- Måndag 10 kl 17.30** Föredrag av processtekniker Thorvald Berthelsen, ordförande i Riksorganisationen UFO-Sverige. Han redovisar sin syn på ufo-problematiken, och berättar om riksorganisationen med 2000 medlemmar.
- kl 19.00** Kvällens långväga gäst heter Kolbjörn Stenödegård, och kommer från Trondheim i Norge. Stenödegård är ordförande i Norsk UFO Center, och håller föredrag om Norsk ufo-forskning och berättar om norska ufo-händelser.
- Tisdag 11 kl 17.30** Carl-Anton Mattsson, Nyköping, berättar och visar diabilder i färg, från gjorda resor till bl.a. Indien, Ceylon, Guatemala, Honduras och Mexico, där han besökt och studerat de gamla forntida kulturernas gåtfulla lämningar. Dänikens teori belyses.
- kl 19.00** Anders Liljegren, Norrköping berättar om Sveriges största ufo-bibliotek, och AFU:s verksamhet. (Arbetsgrupp för Ufologi).
- Onsdag 12 kl 17.30** Svensk premiär för nya filmen: FORNTIDA GÅTOR. Denna film är med svensk speaker och försedd med stereoljud, och har gjorts av Sala Amatörförening för Tvärvetenskap. Material från hela världen.
- kl 19.00** Ingenjör Lehel Rephets presenterar - med 100 diabilder - "Galaxmotorn". Han har lyckats konstruera en ny revolutionerande motor som drivs av universums spirallrörelse. En outsinlig kraftkälla till mänsklighetens bästa.
- Torsdag 13 kl 17.30** Reinhold Carleby, Sollefteå, besöker oss och demonstrerar för oss en motor som han byggt efter en 2000-år gammal ritning från Mexico - och den fungerar. Vidare presenterar han nya sensationella upptäckter ang. Egyptens pyramider. Som sista punkt redovisar han att överljushastigheter i rymden faktiskt är möjliga.
- kl 19.00** Per Fork, Nyköping, tar oss med ut i rymden och talar om livsbetingelser bland galaxernas myriader av stjärnor.
- Fredag 14 kl 17.30** Henry Svensson, känd radiopratare från Mariestad, talar intressväckande om: UFO-Flygande tefat - Sociala och juridiska värderingar.
- kl 19.00** F.d. riksdagsman Anders Gernandt, Arboga, ventilerar sin syn på UFO:s i forntid och nutid. Vidare - Kan forntidens naturteknik leda till upptäckten av okända fysikaliska effekter?

ENTRÉ: En dag 10 kr. Veckokort (6 dagar) 40 kr. Veckokortet, som inkluderar hela veckans evenemang (och som tillförsäkrar er en sittplats vid fullsatt lokal) kan beställas i förväg genom inbetalning av 40 kr till postgiro 11 70 27-3 UFO-Nyköping.

Reservera en vecka av av Er semester till denna träff för ufo-intresserade från hela Norden. **DAGENS TIPS:** Besök Jagersö eller Strandstugevikens havsbad utanför Nyköping, under dagarna, och UFO-evenemanget på Folkets Hus i Nyköping på kvällarna.

ARRANGÖR:

VÄLKOMMEN